

**Міністерство освіти і науки України
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Факультет обліку і фінансів
Кафедра обліку, оподаткування та управління фінансово-
економічною безпекою**

**ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
В ЕКЗАМЕНАЦІЙНІЙ КОМІСІЇ:**

**Завідувач кафедри,
д.держ.упр., проф.
_____ Ігор ПРИХОДЬКО
« ____ » _____ 20__ р.**

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

**на тему: Удосконалення обліково-аналітичного забезпечення
розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві**

**Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Ступінь вищої освіти: Магістр**

Здобувач

Юлія МІРОШНИК

група МгОПз-1-21

Науковий керівник

к.е.н., доцент

Ольга ОДНОШЕВНА

Дніпро – 2023

ДНІПРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет: Обліку і фінансів

Кафедра: Обліку, оподаткування та управління фінансово-економічною безпекою

Освітньо-професійна програма: «Облік і оподаткування»

Спеціальність: 071 «Облік і оподаткування»

Ступінь вищої освіти: Магістр

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____
«_____» _____ 20 р.

ЗАВДАННЯ

на підготовку кваліфікаційної роботи

Мірошник Юлії Дмитрівні

1.Тема кваліфікаційної роботи «Удосконалення обліво-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві»

Науковий керівник роботи Одношевна Ольга Олесандрівна, к.е.н., доцент

затверджені наказом ДДАЕУ від «__» _____ № _____

2.Термін подання здобувачем роботи:– 14 лютого 2023 року.

3. Вихідні дані до роботи Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні», Податковий кодекс України, П(с)БО, реєстри синтетичного, аналітичного обліку та фінансова звітність ТОВ «Інкометрейд».

4. Зміст кваліфікаційної роботи (перелік питань, які потрібно розкрити). 1. Теоретичні основи організації бухгалтерського обліку на сільськогосподарських підприємствах. 2. Організація обліку на підприємстві. 3. Напрями вдосконалення організації обліку. Висновки і пропозиції.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень). 1. Порядок розрахунку показників оборотності кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками суб'єктів господарювання. 2. Аналіз поточних зобов'язань ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр. 3 Запропонований робочий документ Кредиторська заборгованість перед постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд». 4. Запропоновані Аналітичні субрахунки для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд». 5. Запропонована підсистема «Управління відносинами з постачальниками та підрядниками».

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв

7. Дата видачі завдання березень 2022 року.

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

з/п	Назва етапів кваліфікаційної роботи	Термін виконання етапів роботи	Примітка
1	Економічна сутність та основні засади розрахунків з постачальниками та підрядниками	Вересень 2022	
2	Теоретичні засади організаційного забезпечення і аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками	Жовтень 2022	
3	Сучасний стан організації та методики обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками на підприємстві ТОВ «Інкометрейд»	Листопад 2022	
4	Модельовання напрямів удосконалення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві	Грудень 2022	
6	Висновки і пропозиції	Січень 2023	
7	Оформлення кваліфіувційгої роботи	Лютий 2023	

Здобувач _____
(підпис)

Юлія МІРОШНИК
(власне ім'я, прізвище)

Керівник роботи _____
(підпис)

Ольга ОДНОШЕВНА
(власне ім'я, прізвище)

ЗМІСТ

РЕФЕРАТ	6
ВСТУП	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ	11
1.1. Економічна сутність та основні засади розрахунків з постачальниками та підрядниками	11
1.2. Організаційне забезпечення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками	13
1.3. Теоретичні засади аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками	17
Висновки до першого розділу	18
РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИКИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ І ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ	20
2.1. Фінансово-економічна характеристика товариства з обмеженою відповідальністю «Інкометрейд»	20
2.2. Організація обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві, характеристика роботи бухгалтерської служби на підприємстві	32
2.3. Актуальний стан синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві	38
2.4. Напрямки удосконалення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві	40
Висновки до другого розділу	43
РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЙОГО	47

УДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Методика аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві	47
3.2. Напрями удосконалення аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві	51
Висновки до третього розділу	53
ВИНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	55
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	61
ДОДАТКИ	67

РЕФЕРАТ

Тема: «Удосконалення обліво-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві».

Кваліфікаційна робота: 67 ст. основного тексту, 17 рис., 23 табл., 2 додатків, 52 літературних джерела.

Об'єкт дослідження є процес обліво-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства.

Мета роботи полягає в встановленні рівня обліво-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві та розробки практичних рекомендацій щодо його удосконалення

Методи дослідження. Описовий метод, аналітичний метод, статистичні розрахунки, економічний аналіз, методи логічного та історичного дослідження, метод систематичного і порівняльного аналізу.

Вивчено і узагальнено теоретичні основи обліво-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві. Досліджено стан і перспективи розвитку організації обліку та контролю розрахунків з постачальниками і підрядниками організації. Надані рекомендації з удосконалення обліво-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві. Використання отриманих результатів підвищить ефективність обліво-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками в господарській діяльності організації.

Результати дослідження прийнято до впровадження в господарську діяльність ТОВ «Інкометрейд»

Ключові слова

ПОСТАЧАЛЬНИК, ПІДРЯДНИК, РОЗРАХУНКИ, ЗАПАСИ, ОБЛІК ТА АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ, ПІДПРИЄМСТВО.

Keywords

DISTRIBUTOR, CONTRACTOR, SETTLEMENTS, RESERVES, ACCOUNTING AND ANALYSIS OF CALCULATIONS, ENTERPRISE.

ВСТУП

Актуальність дослідження. В процесі здійснення своєї фінансово-господарської діяльності у підприємства встановлюються певні партнерські відносини з постачальниками та замовниками. Стан розрахунків з ними на вітчизняних підприємствах є напруженим, що виявляється у значних сумах заборгованості та тривалих термінах її погашення. Для дієвого управління розрахунками з постачальниками та замовниками виникає потреба в об'єктивній інформації, передусім в деталізованому їх обліково-аналітичному забезпеченні на підприємстві.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Вагомий внесок у розв'язання проблем обліку та аналізу розрахунків з постачальниками та замовниками підприємства зробили вітчизняні вчені, зокрема: П.Й. Атамас, Ф.Ф. Бутинець, З.С. Варналій, С.Ф. Голов, Г.Г. Кірейцев, М.В. Кужельний, В.С. Лень, Л.О. Лігоненко, Л.Г. Ловінська, Л.В. Нападовська, Ю.І. Осадчий, М.С. Пушкар, В.В. Сопко, Н.М. Ткаченко, П.Я. Хомин, О.А. Шевчук та інші. З іноземних учених необхідно відзначити А. Апчерча, Р. Каплана, Дон Р. Хенсена, Д. Нортон, Я.В. Соколова. Проте у працях цих вчених розкриваються значною мірою загальні аспекти обліку розрахунків з постачальниками та замовниками. У той же час питання саме їх обліково-аналітичного забезпечення досліджені недостатньо. Зокрема додаткових досліджень потребують такі проблеми, як: трактування економічної сутності розрахунків з постачальниками та замовниками; питання організації та методики обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві та їх удосконалення.

Зазначене вище і визначає актуальність, теоретичну та практичну значущість досліджень теоретико-методологічних основ обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві, а також з його удосконалення.

Метою дослідження є встановлення рівня обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві та розробка практичних рекомендацій щодо його удосконалення.

Визначена мета обумовила вирішення наступних завдань:

- охарактеризувати економічну сутність розрахунків з постачальниками та замовниками;
- розглянути теоретичні аспекти аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві;
- надати фінансово-економічну характеристику досліджуваного підприємства та характеристику організації роботи його бухгалтерської служби та оцінку базових засад облікової політики підприємства;
- розкрити питання організації обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві;
- розглянути методику обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві;
- обґрунтувати напрямки удосконалення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві;
- розглянути методику аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві;
- обґрунтувати напрямки удосконалення аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві.

Об'єктом дослідження є процес обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Інкометрейд».

Предметом дослідження є гуртовність теоретичних, методичних і практичних положень щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві.

Методи дослідження. Для виконання поставлених завдань в роботі були використані наступні методи: описовий, аналітичний, статистичні розрахунки, економічний аналіз. У роботі також використано: історичний та логічний методи - для дослідження еволюції постановки проблеми й

наступності її вирішення; абстрактно-логічний - для теоретичного узагальнення й формування висновків.

Інформаційні джерела наукового дослідження це нормативні та законодавчі документи, які допомагають врегулювати обліково-аналітичне забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві, періодичні видання, праці українських і зарубіжних вчених, матеріали науково-практичних конференцій та семінарів, офіційні Інтернет-сайти, первинна документація, реєстри обліку та звітність ТОВ «Інкометрейд».

Наукова новизна одержаних результатів ілюструє результати роботи щодо удосконалення практичних аспектів для подальшого ведення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд». Найбільш вагомими результатами дипломного дослідження полягають в наступному:

вперше:

- розроблені первинні документи для оптимізації обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками: «Відомість розрахунків з постачальниками (підрядниками)», а також «Довідка про надходження запасів (послуг) від постачальників (підрядників)»;

- розроблена підсистема «Управління відносинами з постачальниками та підрядниками».

удосконалено:

- алгоритм ключових аспектів стосовно щодо вдосконалення підсистеми «Управління відносинами з покупцями і постачальниками», що дозволить автоматизувати завдання аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками.

набуло подальшого розвитку:

- діючий у ТОВ «Інкометрейд» план рахунків підприємства, а саме рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», через пропозицію запровадження субрахунків другого порядку.

Одержані результати дослідження в практичному значенні полягає в

основних положень обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві. Результати дослідження прийнято до впровадження в господарську діяльність ТОВ «Інкометрейд», що підтверджено довідкою про впровадження.

Публікації. Основні думки досліджень висвітлено у тезах доповідей науково-практичних тезах доповідей VI Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції «Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств» (Дніпро, ДДАЕУ, 2022р.) та XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи» (Дніпро, ДДАЕУ, 2022р.).

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

1.1. Економічна сутність та основні засади розрахунків з постачальниками та підрядниками

Оснoву комерційної діяльності підприємства складає процес придбання. В процесі здійснення господарської діяльності підприємства постійно вступають у взаємовідносини з постачальниками. Процес постачання (придбання) – це «... сукупність операцій, спрямованих на забезпечення підприємства предметами та засобами праці, необхідними для здійснення господарської діяльності» [14, с. 53].

Постачальники являються невід'ємною складовою процесу придбання та договірних відносин. Більшість авторів дотримуються такого погляду, що постачальники – це підприємства (установи, організації), які здійснюють постачання товарно-матеріальних цінностей. Зокрема, Ф.Ф. Бутинець зазначає, що «... постачальник, окрім забезпечення підприємства необхідними товарно-матеріальними цінностями, також може надавати послуги та виконувати роботи» [10, с. 328]. А розкриваючи поняття «підрядник» можна сказати, що це суб'єкт господарювання, який згідно договору підряду виконує будівельно-монтажні роботи.

Всі суб'єкти господарювання, пов'язані з процесом придбання, здійснюють у визначеному порядку розрахунки з постачальниками товарно-матеріальних цінностей, робіт, послуг, тобто з постачальниками і підрядниками. Визначення категорії «розрахунків» в довідковій та науковій літературі показано в табл. 1.1.

Наукові підходи до визначення трактування категорії «Розрахунки»

№	Джерело	Трактування
В довідковій літературі		
1	Азрилияна А.Н. [1, с.383]	«... це підрахунок чого-небудь; здійснення платежів за що-небудь, виконання грошових зобов'язань».
2	Сухарський В.С. [44, с.316]	«... це здійснення платежів по грошових зобов'язаннях».
В науковій літературі		
3	Безруких П.С. [8, с.414]	«... це грошові взаємовідносини, що виникають між організаціями по товарних і нетоварних операціях».
4	Чацкіс Ю.Д., Лисюк О.М., Михайлова Т.П. [49, с.117]	«... це система взаємовідносин між підприємствами і громадянами, заснована на грошовому погашенні вартості товарно-матеріальних цінностей, робіт, послуг».

За даними табл. 1.1 в довідковій літературі переважає підхід до трактування категорії «розрахунки» як платежу.

Отже, в науковій літературі категорія «розрахунки» трактується як взаємовідносини (Безруких П.С.), система взаємовідносин (Чацкіс Ю.Д., Лисюк О.М., Михайлова Т.П.), зобов'язання (Парашутін Н.В., Козлова Е.П.) [8; 36; 49].

У процесі діяльності підприємство не завжди здійснює розрахунки з контрагентами одночасно з відчуженням товаро-матеріальних цінностей, що призводить до виникнення кредиторської заборгованості перед постачальниками та замовниками. Тому класифікацію розрахунків за різними ознаками наведено на рис. 1.1.

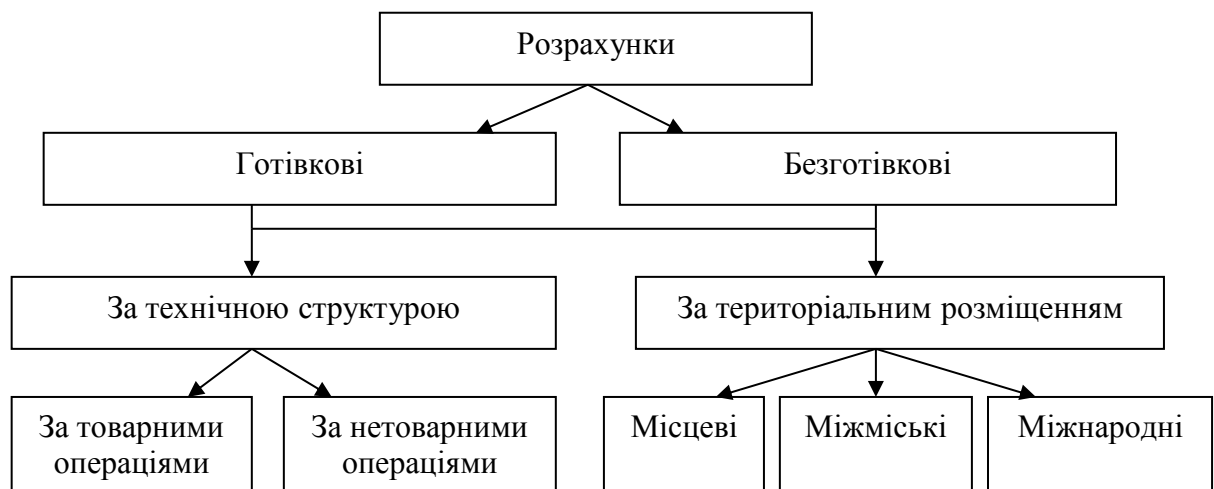

Рис. 1.1. Класифікація розрахунків суб'єктів господарської діяльності

Отже, за технічною структурою готівкові розрахунки поділяються на розрахунки за товарними операціями та розрахунки за нетоварними операціями. Безготівкові розрахунки здійснюються в різних формах розрахункових документів. Розрахунковий документ – це документ відповідної форми в якому міститься вся інформація та обов'язкові реквізити щодо перерахуння грошових коштів з рахунку(ів) платника на рахунок(ів) отримувача. Тому, необхідною умовою правильного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками є визначення її сутності та класифікації.

1.2. Організаційне забезпечення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками

Система аналізу господарської діяльності підприємств полягає у вивченні та оцінці використання всіх видів господарських ресурсів і результатів його роботи. Аналіз – це спосіб оцінювання фінансового стану і результатів діяльності суб'єктів господарювання на підставі даних поточного фінансового обліку і фінансової звітності.

Метою аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві – це вираження та ототожнення сум грошових коштів, пошук взаємозв'язків та підтвердження виправданої і невиправданої заборгованості; відслідковування та контролювання змін за певний період, який потрібно проаналізувати, в результаті чого можна відобразити реальний стан дебіторської та кредиторської заборгованості, причини і довготривалість їх утворення.

Завданням аналізу розрахунків з покупцями та замовниками - це дослідження та становлення структури і складу цих розрахунків на підприємстві; відстеження авторитетності розрахунків з постачальниками і підрядниками на фінансовий результат підприємства; пропозиції та підбір шляхів прискорення оборотності кредиторської заборгованості за

розрахунками з постачальниками і підрядниками на підприємстві.

Практично аналіз розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства ґрунтується на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка передбачає визначення окремих елементів процесу дослідження: об'єктів і суб'єктів, системи показників, джерел інформації, методів аналізу.

Організаційно-інформаційна модель аналізу розрахунків з покупцями та замовниками підприємств наведена на рис.1.2.

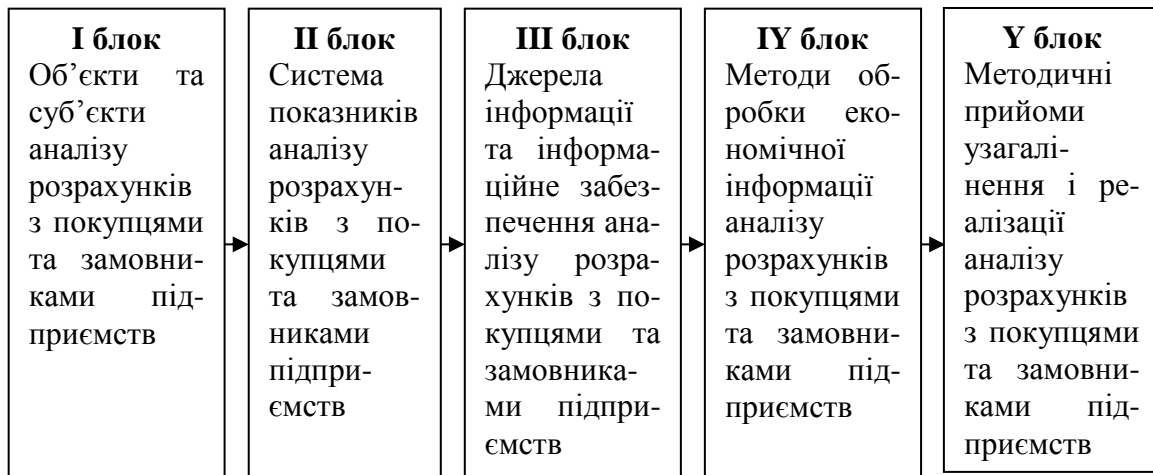

Рис. 1.2. Організаційно-інформаційна модель аналізу розрахунків з покупцями та замовниками підприємств

Об'єктами аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві є операції з обліку даних розрахунків та зовнішні і внутрішні фактори, що впливають на управління цими операціями.

Суб'єктами аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві є: бухгалтерська, фінансова та планова служби підприємств, зовнішні користувачі інформації та керівництво самого підприємств.

Показники аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві можуть бути абсолютними та відносними. Абсолютні показники містять в собі показники обсягу: вартісні і натуральні та питомі показники. Відносні - показники структури, показники інтенсивності процесів та показники динаміки.

Розрахунок показників оборотності кредиторської заборгованості постачальникам і підрядникам підприємств проводиться на основі даних

його фінансової звітності (Ф. 1, Ф. 2). Порядок розрахунку показників оборотності кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками підприємств наведено в табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Порядок розрахунку показників оборотності кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками суб'єктів господарювання

№	Показник	Формула розрахунку	Норматив
1	Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками	$\frac{\text{Чиста виручка від реалізації}}{\text{Середньорічна кредиторська заборгованість за розрахунками з постачальниками і підрядниками}}$	↑
2	Строк погашення кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками	$\frac{\text{Тривалість періоду}}{\text{Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками}}$	↓

Методика аналізу показників оборотності кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками полягає в порівнянні показників, відображення змін та причину їх походження теперішнього й звітнього періоду з минулими [11].

Зростання періоду погашення кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками є позитивним моментом при умові підвищення ефективності управління, оскільки продовжує тривалість використання безоплатних позикових ресурсів, але не за рахунок погіршення стосунків з постачальниками та підрядниками.

Важливим елементом організаційно-інформаційної моделі є джерела інформації та методичне забезпечення аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємств. В свою чергу розрізняють такі джерела інформації:

- 1) Правові: закони, накази, постанови тощо.
- 2) Планово-нормативні: методичні розробки, коментарі, листи.

Облікова інформація, яка буває поточною та звітною, а також позаоблікова інформація – це і є інформаційне забезпечення. Джерелами

аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємств є: баланс підприємства; інформація з аналітичного обліку.

Також елементом організаційно-інформаційної моделі аналізу є методи обробки економічної інформації. Для аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками суб'єктів господарювання застосовують велику кількість прийомів і методів економічного аналізу. Під час проведення аналізу застосовуються два методи: економіко-математичний та економіко-логічний.

Економіко-математичні методи в свою чергу поділяються на:

- економіко-статистичні;
- методи оптимальних рішень;
- математичного програмування;
- економетричні;
- методи економічної кібернетики.

Економіко-логічні методи відтворюються як:

- використання відносних і середніх величин;
- застосування порівняння;
- індексний метод;
- групування;
- метод ланцюгових підстановок.

Таким чином, запропонована організаційно-інформаційна модель аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками суб'єктів господарювання поєднує основні елементи аналітичного процесу: об'єкти і суб'єкти, систему показників, джерела інформації, методи аналізу. Аналіз розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємств має слугувати отриманню суб'єктом управління потрібної інформації щодо даних розрахунків підприємств необхідних для ухвалення тих чи інших рішень.

1.3. Теоретичні засади аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками

Підґрунтям для визначення основних організаційних інструментів ведення обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємств є документи нормативно-правового характеру, де закріплені відповідні норми права суб'єктів господарювання.

Джерелом правової інформації відносно обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками є правова інформація міститься у законах України, які мають два рівня врегулювання (рисю 1.3.)

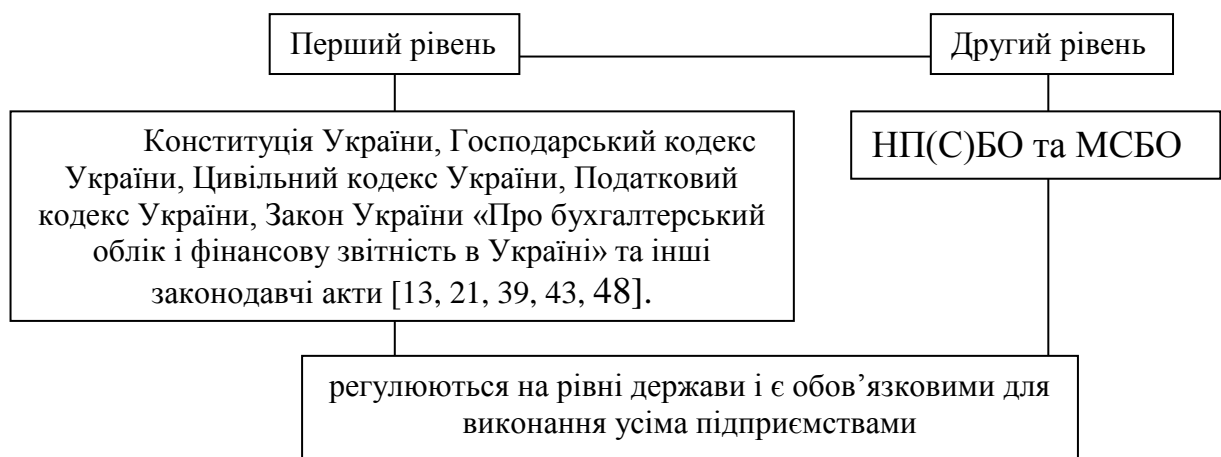

Рис. 1.3. Рівні регулювання обліку та аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками

Методологічні основи обліку операцій з постачальниками і підрядниками в Україні висвітлені в НП(С)БО 11 «Зобов'язання» [32]. Відображення в обліку даних операцій регулюється і Міжнародним стандартом бухгалтерського обліку 13 «Подання поточних активів і поточних зобов'язань» [30].

Крім нормативної бази, під час написання роботи було проведено огляд спеціальної літератури з обліку і аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками. В таких виданнях як «Все про бухгалтерський облік», «Баланс», «Дебет-Кредит» та інших виданнях відбуваються дискусії, консультування, обговорення невирішених проблем та суперечностей

законодавства. А під час опрацювання спеціальної літератури було знайдено достатньо матеріалів для дослідження обліку і аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками суб'єкта господарювання.

Отже, практика використання нормативно-правової бази обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства засвідчила наявність багатьох недостатньо вивчених та неузгоджених питань. На сьогоднішній день удосконалюються питання обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства. Проте чи не найголовнішим недоліком законодавства України є часті зміни і доповнення. Проте це говорить про постійний процес його вдосконалення, а разом з тим стихійне оновлення нормативних документів ускладнює їх практичне застосування, оскільки потрібен додатковий час для їх розробки, вивчення та апробації на практиці.

Тому існує об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методичних розробок, спрямованих на вдосконалення обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства.

Висновки до першого розділу

Результати проведеного дослідження теоретичних основ обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві дали підставу зробити наступні висновки:

1. Розрахунки з постачальниками і замовниками – це взаємні розрахунки підприємств за товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги. Однак у процесі діяльності підприємство не завжди здійснює розрахунки з постачальниками та замовниками одночасно з відчуженням майна, виконанням робіт, наданням послуг, що призводить до виникнення заборгованості перед постачальниками та замовниками.

2. Практичне справдження теоретичних основ моделювання аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства ґрунтується на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із прийомів формалізації аналітичного процесу в управлінні діяльністю підприємства. аналіз розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства має сприяти отриманню суб'єктом управління необхідної інформації щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства з метою оцінки доцільності, правомірності та ефективності здійснення відповідних фінансово-господарських операцій, виходячи з характеру економічних ситуацій, що обумовлюють необхідність прийняття певних рішень менеджменту.

3. Для раціональної організації бухгалтерського обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства необхідно дотримуватись вимог всіх чинних нормативно-правових актів.

4. Під час опрацювання спеціальної літератури було знайдено достатньо матеріалів для дослідження обліку і аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками суб'єктів господарювання. Практика використання нормативно-правової бази обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства засвідчила наявність багатьох недостатньо вивчених та неузгоджених питань.

5. На сьогоднішній день удосконалюються питання обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства. Проте чи не найголовнішим недоліком законодавства України це постійні його зміни і доповнення. Хоча з іншого боку це гоаорить про постійний процес його вдосконалення, а разом з тим стихійне оновлення нормативних документів ускладнює їх практичне застосування, оскільки потрібен додатковий час для їх розробки, вивчення та апробації на практиці. Тому існує об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методичних розробок, спрямованих на вдосконалення обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства.

РОЗДІЛ 2. СУЧАСНИЙ СТАН ОРГАНІЗАЦІЇ І МЕТОДИКИ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКМИ І ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЇХ УДОСКОНАЛЕННЯ

2.1. Фінансово-економічна характеристика товариства з обмеженою «Інкометрейд»

Об'єктом дослідження в роботі обрано товариство з обмеженою відповідальністю «Інкометрейд» (далі ТОВ «Інкометрейд»), яке створене у відповідності із Господарським кодексом України, шляхом об'єднання майна Учасників. Товариство є юридичною особою за законодавством України з дня його державної реєстрації 20.01.2017 року. Воно є самостійним господарюючим суб'єктом, має самостійний баланс, розрахунковий та інші рахунки в банках і діє на основі повного господарського розрахунку, самофінансування і самоокупності.

Адреса підприємства: 03134, м. Київ, вул. Смиренка, буд. 5, оф. 273. Основним видом діяльності ТОВ «Інкометрейд» відповідно КВЕД є: 46.39 Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами. Вищим органом управління Товариства є Загальні збори учасників.

Управління поточною діяльністю ТОВ «Інкометрейд» здійснюється виконавчим органом товариства – Генеральним директором. Генеральний директор затверджує поточні плани діяльності підприємства і заходи, що є необхідними для вирішення його завдань, штатний розклад і посадові оклади; приймає рішення щодо інших питань поточної діяльності та здійснює інші дії для досягнення цілей підприємства.

Проведемо оцінку майна та капіталу підприємства ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр. Аналіз майна та капіталу ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр. наведено в рисунках 2.1 – 2.5

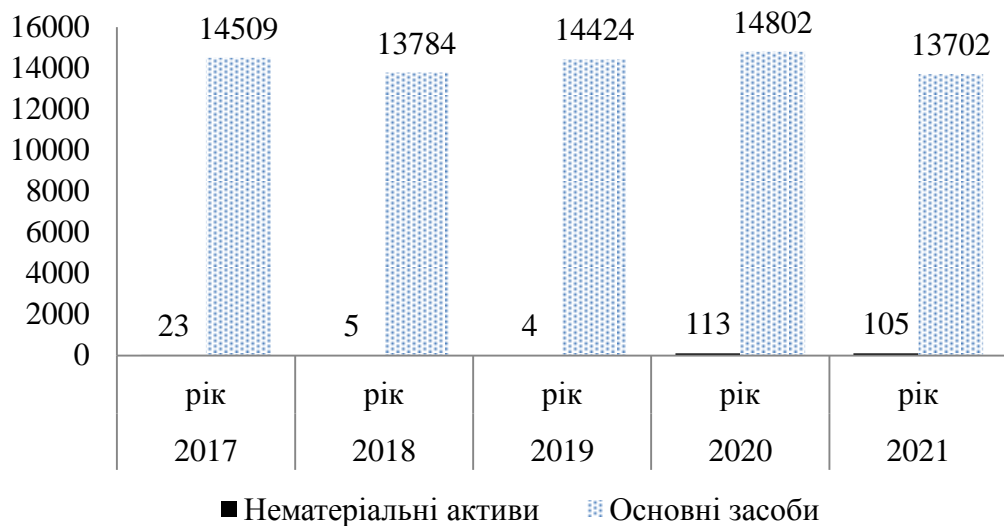

Рис. 2.1. Аналіз необоротних активів ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 роки , тис. грн.

Як видно з рис. 2.1. Більша частка необоротних активів припадає на основні засоби. Обсяг оборотних активів ТОВ «Інкометрейд» в 2021 році склав 94566 тис. грн., що на 240,89% більше порівняно з 2017 роком. Зменшення обсягу необоротних активів відбулося переважно за рахунок основних засобів.

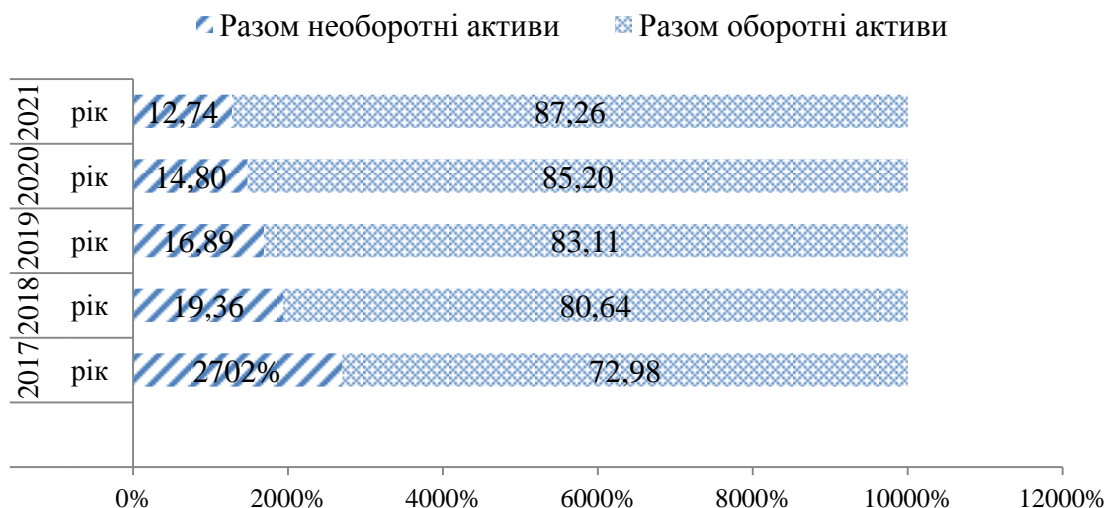

Рис. 2.2 Аналіз майна ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр, %

Збільшення обсягу оборотних активів в 2021 році в порівнянні з 2017 роком відбулося за рахунок збільшення запасів на 140,17% та грошових коштів на 434,90%.

Рис. 2.3. Аналіз оборотних активів ТОВ «Інкометрейд», тис. грн.

Аналізуючи рис 2.3. можна побачити, що обсяг оборотних активів ТОВ «Інкометрейд» в 2021 році порівняно з 2017 роком зростає на 55672 тис. грн., це свідчить про позитивні зміни, адже оборотні активи забезпечують безперервність господарських процесів, а грошові кошти повинні швидко залучатися в втілення проектів щодо інвестиційних і в оборот для отримання прибутку шляхом розширення діяльності підприємства.

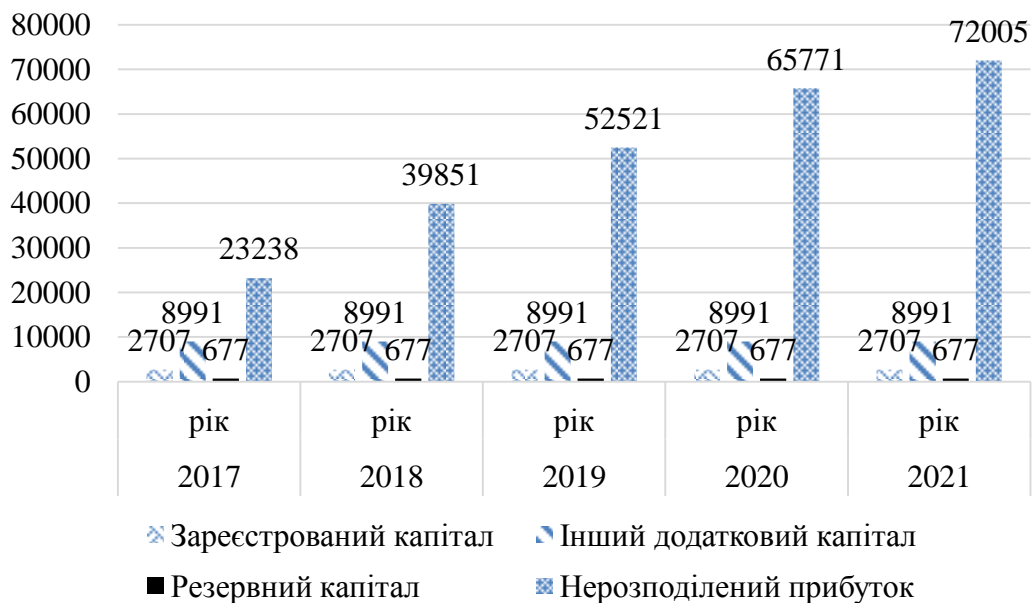

Рис. 2.4. Аналіз капіталу ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр, тис. грн.

Власний капітал ТОВ «Інкометрейд» в 2021 році порівняно 2017 роком зріс на 6234 тис. грн, це відбулося за рахунок збільшення нерозподіленого прибутку підприємства. Зареєстровний, резервний та інший додатковий капітали не зазнали змін протягом періоду, який аналізується. Для більш чіткого аналізу підприємства пропонуємо розглянути поточні зобов'язання ТОВ «Інкометрейд» (рис. 2.5.).

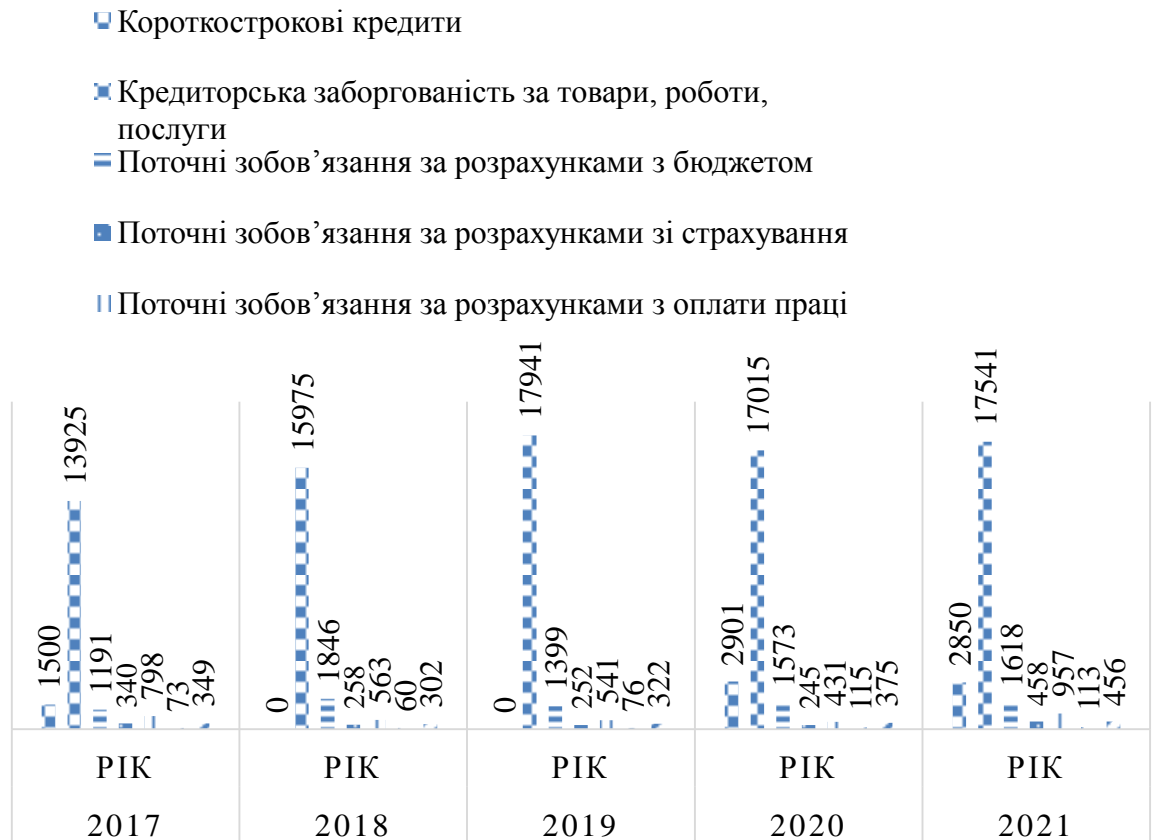

Рис. 2.5. Аналіз поточних зобов'язань ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр, тис. грн.

Аналізуючи рис. 2.5. можна сказати, що в 2021 році порівняно з 2017 роком збільшились поточні зобов'язання на 5817 тис. грн., у тому числі за рахунок збільшення кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги на 3616 тис. грн., поточних зобов'язань за розрахунками з бюджетом на 427 тис. грн., поточних зобов'язань за розрахунками зі страхування на 118 тис. грн., поточних зобов'язань за розрахунками з оплати праці на 159 тис. грн., та інших поточних зобов'язань на 81 тис. грн. Проте хочеться зазначити, що відбулося зменшення короткострокових кредитів банку порівняно з 2020

роком на 51 тис. грн., або на 1,76% та поточних зобов'язань за розрахунками з учасниками ТОВ «Інкометрейд» на 2 тис. грн., або на 1,74%.

Отже, проведений аналіз динаміки майна та капіталу ТОВ «Інкометрейд» показав, що підприємство, завдяки некваліфікованій політиці керівництва, має достатню великий запас товарів та немалий залишок грошових коштів, які не забезпечують ефективність його діяльності. Наявність таких залишків протягом зтяжного періоду пояснюється накопиченням коштів для зведення модульних складів.

Аналіз фінансових результатів підприємства ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр. наведемо в табл.2.1.

Таблиця 2.1

Динаміка фінансових результатів ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, (+,-)	Відхилення, %
						2021/ 2017	2021/ 2017
Чистий дохід (виручка) від реалізації товарів	57615	55957	49294	46367	48189	-9426	-16,36
Собівартість реалізації товарів	38439	36782	32254	30331	31095	-7344	-19,11
Валовий прибуток	19176	19175	17040	16036	17094	-2082	-10,86
Інші операційні доходи	21522	21577	21597	23034	22961	1439	6,69
Адміністративні витрати	4601	4703	3933	4199	4803	202	4,39
Витрати на збут	18670	18698	20030	20602	23880	5210	27,91
Фінансові результати від операційної діяльності	17427	17351	14674	14269	11372	-6055	-34,74
Інші фінансові доходи	2985	5379	9849	10684	13056	10071	337,39
Фінансові витрати	164	47	0	239	474	310	189,02
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування	20248	22683	24523	24714	23954	3706	18,30
Податок на прибуток	5447	6047	6863	6166	5433	-14	-0,26
Чистий прибуток	14801	16636	17660	18548	18521	3720	25,13

Як видно з табл.2.1, протягом 2017-2021 рр. доходи ТОВ «Інкометрейд» зазнали змін. Чиста виручка від реалізації товарів зменшилась в 2021 році порівняно з 2017 роком на 9426 тис. грн. (16,36%), собівартість від реалізації товарів за цей же період також зменшилась на 7344 тис. грн. (19,11%). Валовий прибуток від реалізації зменшився на 2085 тис. грн. (10,86%). Для більш детального огляду динаміки доходів пропонуємо звернути увагу на рис. 2.6.

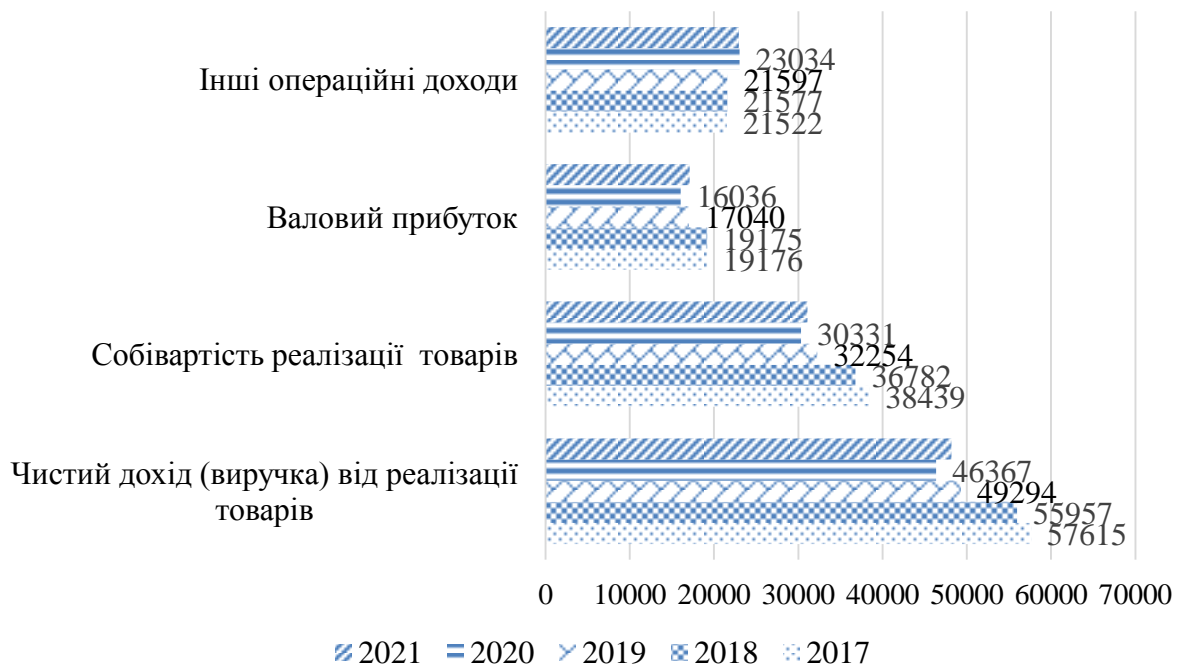

Рис. 2.6. Динаміка доходів ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр., тис.грн.

Звернемо увагу, що заперечно вплинуло на фінансовий результат підприємства збільшення адміністративних витрат на 202 тис. грн. (4,39%) та витрат на збут на 5210 тис. грн. (27,91%).

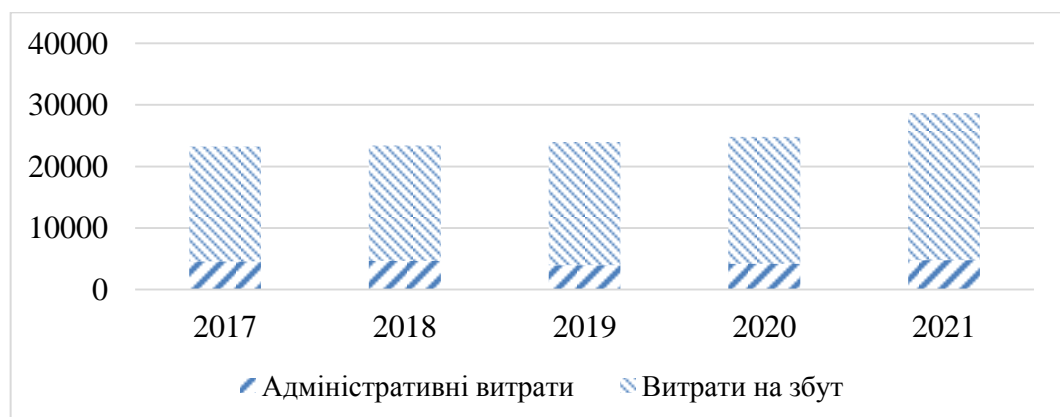

Рис. 2.7. Аналіз витрат ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр., тис.грн.

Інші операційні доходи підприємства в 2021 році збільшилися на 1439 тис. грн. (6,69%). Фінансовий результат від операційної діяльності зменшився на 6055 тис. грн. (34,74%). Чистий прибуток ТОВ «Інкометрейд» в 2021 році збільшився на 3720 тис. грн. (25,13%) порівняно з 2017 роком, підприємство одержало прибуток в сумі 18521 тис. грн. проти 14801 тис. грн. прибутку в 2017 році.

Таким чином, дивлячись на проведений аналіз вищезазначених показників діяльності ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр. при зменшенні чистого доходу (виручки) від реалізації товарів з 57615 тис. грн. в 2017 році до 48189 тис. грн. в 2021 році показник «чистий прибуток» навпаки збільшується, це свідчить про збільшення ефективності управління витратами підприємства.

Важливим описом діяльності підприємства є аналіз його фінансового стану. Для характеристики різних аспектів фінансового стану застосовуються фінансові коефіцієнти, які являють собою відносні показники фінансового стану підприємства, а саме: показники майнового стану, показники ліквідності, показники фінансової стійкості, показники ділової активності та показники рентабельності.

Динаміка показників майнового стану ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр. показана в табл.2.2.

Таблиця 2.2

Динаміка показників майнового стану ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, 2021р. від 2017р.	
						+/-	%
Коефіцієнт зносу основних засобів	0,506	0,535	0,533	0,533	0,567	0,061	12,06
Коефіцієнт оновлення основних засобів	0,015	0,010	0,040	0,025	0,000	-0,015	-
Коефіцієнт придатності основних засобів	1,978	1,869	1,877	1,878	1,763	-0,215	-10,87

Стійкий фінансовий стан підприємства в значній мірі залежить від доцільності та правильності вкладення фінансових ресурсів в активи, які є

динамічними за своєю природою. Коефіцієнт зносу основних засобів показує стан та рівень зносу основних засобів і розраховується як відношення суми зносу основних засобів до їх первісної вартості. В 2021 році він склав 0,567, що більше проти 2017 року на 0,061. Коефіцієнт оновлення основних засобів показує, яку частину від наявних на кінець звітного періоду становлять нові основні засоби. В 2021 році основні засоби на підприємстві не оновлювались. В результаті коефіцієнт придатності основних засобів склав в 2021 році 1,763, що менше проти 2017 року на 0,215.

Враховуючи рівень зношеності основних засобів за аналізований період, слід акцентувати увагу на необхідності активного оновлення засобів праці як чинника збільшення ефективності діяльності підприємства.

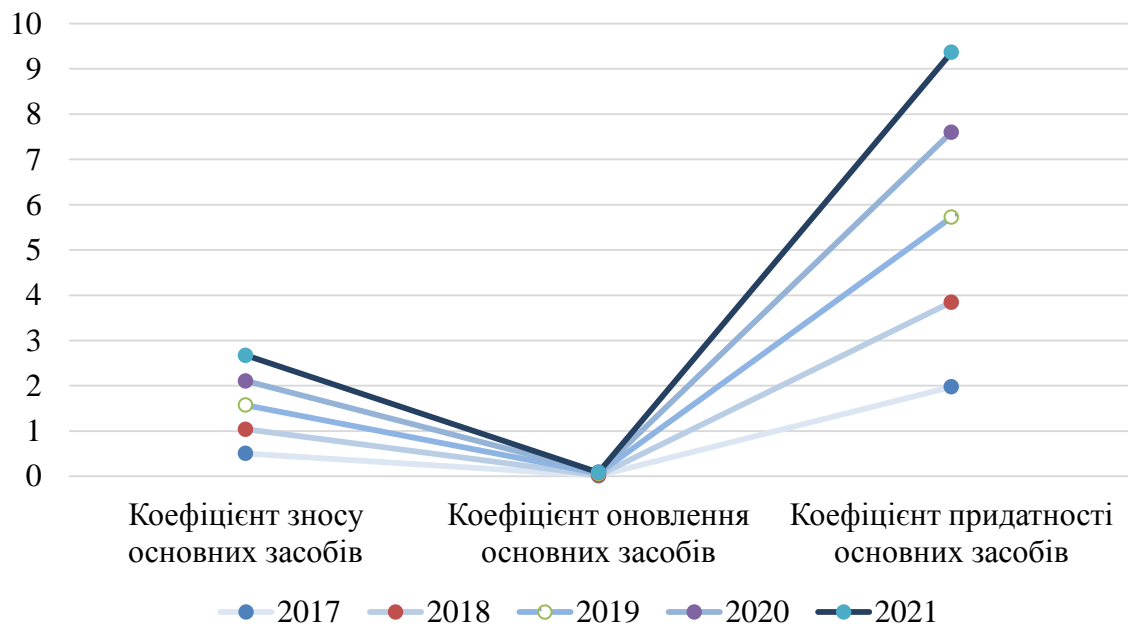

Рис. 2.8. Графік показників майнового стану ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр.

Збільшення коефіцієнта зносу основних засобів негативно впливає на діяльність підприємства. Враховуючи рівень зношеності основних засобів за аналізований період, слід акцентувати увагу на необхідності інтенсивного оновлення засобів праці як чинника підвищення ефективності діяльності підприємства.

Динаміка показників ліквідності ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр.

показана в табл.2.3.

Таблиця 2.3

Динаміка показників ліквідності ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, 2021р. до 2017 р.
						+/-
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	0,948	2,109	2,549	2,987	3,124	2,076
Коефіцієнт швидкої ліквідності	1,541	2,373	2,725	3,197	3,284	1,743
Коефіцієнт поточної ліквідності	2,160	3,023	3,458	3,791	3,941	1,781

Щодо показників ліквідності, то у 2021 році в ТОВ «Інкометрейд» спостерігається збільшення коефіцієнтів ліквідності. Коефіцієнт абсолютної ліквідності збільшився в 2021 році на 2,076 проти 2017 року що вказує на зріст змоги підприємства розраховуватися за своїми зобов'язаннями перед контрагентами. Коефіцієнт швидкої (проміжної) ліквідності в 2021 році складає 3,284, що показує фінансову незалежність підприємства від зовнішніх джерел, так як нормативне значення цього коефіцієнта 0,5-1. Коефіцієнт поточної ліквідності (покриття) в 2021 році склав 3,941, що на 1,781 більше проти 2017 року. Граничне значення коефіцієнта покриття – 1.

Динаміка показників фінансової стійкості – стану майна підприємства, що гарантує платоспроможність. ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр. показана в табл.2.4.

Коефіцієнт автономії (коефіцієнт концентрації власного капіталу) – визначає частку коштів, інвестованих в діяльність підприємства його власниками та показує ступінь незалежності фінансового стану підприємства від позичених коштів. Коефіцієнт автономії розраховується як відношення власного капіталу до загального капіталу (валюта балансу). В ТОВ «Інкометрейд» коефіцієнт автономії в 2021 році збільшився порівняно з 2017 роком на 0,117. Збільшення значення цього коефіцієнту свідчить про зменшення фінансових труднощів в майбутньому та збільшення власних резервів для погашення фінансових обов'язків підприємства. Виходячи з

практичного досвіду, значення коефіцієнту автономії більше 0,5 свідчить про достатньо стійке фінансове становище підприємства, оскільки підприємство може здійснювати платежі передусім за рахунок власних коштів.

Таблиця 2.4

Динаміка показників фінансової стійкості ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, (+,-)
						2021 р. до 2017р.
Коефіцієнт автономії	0,662	0,733	0,760	0,775	0,779	0,117
Коефіцієнт фінансової залежності	1,510	1,364	1,316	1,290	1,284	-0,226
Коефіцієнт фінансового ризику	0,592	0,736	0,778	0,809	0,836	0,244
Коефіцієнт маневреності власного капіталу	0,510	0,364	0,316	0,290	0,284	-0,226

Коефіцієнт фінансової залежності показує наскільки активи підприємства фінансуються за рахунок позичкових коштів та розраховується як відношення загального капіталу (валюта балансу) до власного капіталу або як відношення позичкових коштів до загального капіталу. Коефіцієнт фінансової залежності в 2021 році зменшився порівняно з 2017 роком на 0,226. Надто велика частка позичкових коштів знижує платоспроможність підприємства, підриває його фінансову стійкість та, власне, знижує довіру до нього з боку партнерів і зменшує ймовірність отримання кредитів. Коефіцієнт фінансової залежності є оберненим до коефіцієнта автономії. Коефіцієнт фінансового ризику показує рівень залежності підприємства від позичкових коштів та розраховується як відношення позичкового капіталу до власного капіталу. Коефіцієнт фінансового ризику ТОВ «Інкометрейд» в 2021 році зріс порівняно з 2017 роком на 0,244. Чим більше значення коефіцієнту фінансового ризику перевищує 1, тим більша залежність підприємства від позикових коштів. Коефіцієнт маневреності власного капіталу характеризує яка частка джерел власних коштів знаходиться в мобільній формі та розраховується як відношення різниці між сумою всіх

джерел власних коштів та вартістю необоротних активів до суми всіх джерел власних коштів та довгострокових кредитів і позичок. Коефіцієнт маневреності власного капіталу в ТОВ «Інкометрейд» в 2021 році зменшився порівняно з 2017 роком на 0,226 та склав 0,284. Теоретично достатнє його значення згідно з визначеними нормативами 0,25-0,9.

На основі аналізу показників фінансової стійкості ТОВ «Інкометрейд» можна зробити висновок про те, що всі коефіцієнти є в граничних нормах протягом періоду який аналізувався, що свідчить про вдосталу забезпеченість підприємства власним капіталом та фінансову підвідомчість від зовнішніх джерел фінансування.

Динаміка показників ділової активності ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр. показана в табл.2.5.

Таблиця 2.5

Динаміка показників ділової активності ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, (+,-)	
						2021/2019	2021/2020
Коефіцієнт оборотності активів	0,890	0,895	0,629	0,498	0,461	-0,168	-0,040
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	1,194	1,274	0,842	0,648	0,585	-0,257	-0,060
Період обороту активів, днів	410	408	580	733	792	211	59
Період обороту власного капіталу, днів	306	286	433	563	624	190	61

В ТОВ «Інкометрейд» в 2021 році, порівняно з 2020 роком, відбулось зменшення показників оборотності активів та власного капіталу, що є негативним результатом. Період обороту активів підприємства у 2021 році порівняно з 2020 роком збільшився на 59 днів, а період обороту власного капіталу на 61 день. Рівень ділової активності ТОВ «Інкометрейд» можна охарактеризувати як незадовільний. Динаміка показників рентабельності ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр. показана в табл.2.6.

Динаміка показників рентабельності ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, (+,-)	
						2021/2019	2021/2020
Рентабельність активів, %	22,88	26,61	22,55	19,92	17,71	-4,84	-2,21
Рентабельність власного капіталу, %	30,67	37,88	30,16	25,93	22,48	-7,68	-3,46
Рентабельність діяльності, %	25,69	29,73	35,83	40,00	38,43	2,60	-1,57
Рентабельність реалізації товарів, %	33,28	34,27	34,57	34,58	35,47	0,90	0,89

Показники рентабельності активів та власного капіталу в 2021 році зменшились порівняно з 2020 роком і складають 17,71% та 22,48% відповідно. Показник рентабельності діяльності підприємства також зменшився проти 2020 року на 1,57%, а рентабельність реалізації товарів навпаки збільшилася на 0,89%. Аналіз основних показників рентабельності ТОВ «Інкометрейд» свідчить про зниження рентабельності діяльності підприємства.

Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється бухгалтерією, організаційну структуру якої представлено на рис. 2.9. Головний бухгалтер ТОВ «Інкометрейд» забезпечує організацію бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності на підприємстві.

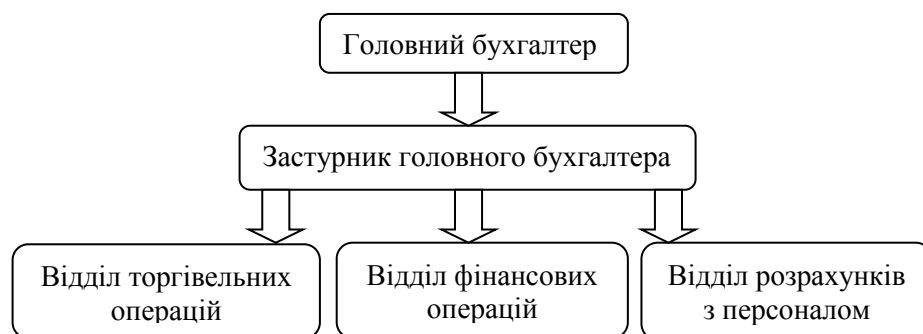

Рис. 2.9. Організаційна структура бухгалтерії ТОВ «Інкометрейд»

Відповідно до своїх службових обов'язків аналізом показників фінансово-господарської діяльності підприємства насамперед займаються економісти, але у проведенні даного аналізу беруть участь також головний

бухгалтер, його заступник та інші працівники облікового апарату підприємства. В їх обов'язки входить проведення економічного аналізу господарської діяльності на основі даних бухгалтерського обліку і звітності.

Згідно ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» [43] підприємство самостійно визначає свою облікову політику, яка оформлена наказом керівника. Після затвердження своєї облікової політики ТОВ «Інкометрейд» використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, а саме програму «1С: Бухгалтерія 8.3». Важливим елементом облікової політики ТОВ «Інкометрейд» виступає формування підходів щодо обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками та відображення їх у фінансовій звітності підприємства.

2.2. Організація обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві, характеристика роботи бухгалтерської служби на підприємстві

Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» передбачено, що за організацію документообігу на підприємстві припадає на плечі директора. Першим етапом бухгалтерського обліку – це документування. З метою вчасного отримання тих чи інших документів з місць їх виписування на підприємстві наказом керівника встановлено графік документообігу, яким наріхтується порядок і строки складання, подання в бухгалтерію, а також закріплюються особи, які відповідають за дотримання цього документообігу. Первинні документи, які фіксують факти здійснення господарських операцій в підприємстві ТОВ «Інкометрейд», є підставою для відображення в бухгалтерському обліку господарських операцій. Відповідальність за правдиве та своєчасне створення та обробку несуть особи, які склали та підписали ці документи.

У ТОВ «Інкометрейд», як і у будь-якому господарстві обліковий процес щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками складається з декількох етапів, а саме: первинного, поточного та підсумкового.

Першим етапом організації облікового процесу операцій з постачальниками та підрядниками на підприємстві ТОВ «Інкометрейд» є первинний облік. Організуючи первинний облік, заздалегідь визначають рух первинних документів.

Таблиця 2.7

Перелік облікових номенклатур первинного обліку операцій з постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд»

№	Характеристика даних, необхідних для обліку	Для чого потрібні дані	Вимірники		У яких носіях інформації фіксуються
			натуральні	вартісні	
1	Оприбуткування запасів, товарів та послуг від постачальників та підрядників	Облік надходження та руху запасів та товарів, послуг	Назва Кількість Ціна	Сума Кому прибули Постачальник, підрядник	Рахунок, рахунок-фактура, накладна, ТТН, ВКО, акт виконаних робіт чи наданих послуг

Перелік облікових номенклатур первинного обліку операцій з постачальниками і підрядниками та форм первинних документів покажемо в табл. 2.7 - 2.8. Загальна організація облікових номенклатур включає в собі декілька видів робіт, а саме формування, що є обов'язковою операцією в обліковому документі та складання переліку.

Таблиця 2.8

Перелік форм первинних документів з обліку операцій з постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд»

№	Номер форми	Документ	Формат	Призначення документа
1	-	Рахунок	A5	Оприбуткування запасів
2	№ 868	Рахунок-фактура	A5	Оприбуткування запасів
3	№ 1-ТН	Товарно-транспортна накладна	A4	Оприбуткування запасів
4	№ КО-2	Видатковий касовий ордер	A5	Оприбуткування запасів
5	-	Акт виконаних робіт, наданих послуг	A5	Оприбуткування робіт, послуг

Документи, котрі містять інформацію про господарську діяльність складаються на бланках типових та спеціалізованих форм, які затверджені відповідними органами державної влади. Мета складання цих документів є фіксація проведення господарської операції. Рух документів на підприємстві на етапі первинного обліку операцій з постачальниками та підрядниками наведений в табл.2.9.

Таблиця 2.9

Таблиця руху на етапі первинного обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками /готівка/

№	Зміст роботи за складання документа та його руху	Час виконання	Місце виконання	Відповідальна особа	Час роботи з документом від початку роботи
1	Заповнення реквізитів документа	В день складання	Каса	Касир	5 хв.
2	Видача готівки	В день складання	Каса	Касир	5 хв.
3	Запис видаткового касового ордера (ВКО) в касову книгу	В день складання	Каса	Касир	5 хв.
4	Запис в Журнал реєстрації прибут-кових та видаткових касових доку-ментів	В день складання	Каса	Касир	5 хв.
5	Складання касового звіту	В кінці дня	Каса	Касир	15-20 хв.
6	Здавання звіту касира в бухгалтерію	В кінці дня	Каса	Касир	5 хв.

На етапі поточного обліку виконуються операції щодо внесення даних первинного обліку в систему рахунків та в облікові реєстри, а саме: реєстрація, арифметичні дії на основі отриманої інформації, зведення та групування цих даних (табл.2.10).

Таблиця 2.10

Книга (журнал) реєстрації надходження первинних документів з обліку операцій з постачальниками та підрядниками

Дата	Реєстр. номер	Назва документа	Об'єкт обліку	Сума, грн.	Кому передано документ для використання (оброблення)
10.03.21	25	Накладна	Запаси	5000,0	Комірник
10.03.21	27/5	ТТН	Запаси	1050,0	Комірник

Перелік об'єктів обліку за ознаками виду засобів, процесами та їх джерелами поточного обліку та облікових реєстрів операцій з постачальниками і підрядниками наведено в табл. 2.11-2.12.

Таблиця 2.11

Перелік облікових номенклатур поточного обліку з обліку операцій з постачальниками та підрядниками

№ п/п	Необхідні дані та показники	Для чого потрібні дані	Вимірники		У яких носіях облікової інформації фіксуються дані
			натуральні	вартісні	
1	Місце надходження запасу (комора, цех)	Для обліку операцій	+	-	Рахунок, ВМД, ТГН, ВКО
2	Найменування запасів	Для обліку наявності та руху запасів	+	-	Рахунок, ВМД, ТГН, ВКО
3	Номенклатурний номер запасів	Для обліку наявності та руху запасів	+	-	Рахунок, ВМД, ТГН, ВКО
4	Одиниця виміру	Для обліку наявності та руху запасів	+	-	Рахунок, ВМД, ТГН, ВКО

Гуртовність об'єктів бухгалтерського обліку визначаються змістом господарської діяльності, потребами в інформації, вимогами управління, контролю та оцінюванні діяльності на підставі аналізу

Таблиця 2.12

Перелік облікових реєстрів з обліку операцій з постачальниками та підрядниками

№ п/п	Номер форми	Обліковий реєстр	Формат	Призначення реєстру	На підставі яких документів здійснюються
1	-	Відомість залишків		Для обліку руху в розрізі номенклатур	Картки складського обліку
2	5.1	Відомість аналітичного обліку	A3	Для обліку у розрізі субрахунків	Відомість залишків (сальдова)
3	5	Журнал	A4	Для обліку за рахунками	Відомість аналітичного обліку

Будь-який первинний документ проходить декілька етапів від формування та створення до передачі в архів. Графік надходження до

бухгалтерії первинних документів з обліку операцій з постачальниками та підрядниками наведений в табл.2.13.

Таблиця 2.13

Графік документообігу з обліку операцій в постачальниками і підрядниками

ТОВ «Інкометрейд»

Назва документа	Складання документа		Передавання до подальшої інстанції				Передача в бухгалтерію
	строк	виконавець	куди	кому	мета	коли	
1	2	3	4	5	6	7	8
Прибуткова накладна	У момент відвантаження	Постачальники	Покупцеві	Склад	Оприбуткування	Після одержання	Комірник передає разом зі звітом бухгалтеру
Податкова накладна	У момент відвантаження	Постачальники	Покупцеві	Бухгалтерія	Реєстрація	Після одержання	Залишається в бухгалтерії
Акт про виконані роботи, надані послуги	Після виконання робіт, послуг	Підрядники	Замовникові	Відповідальній особі	Приймання робіт, послуг	Після завершення	Відповідальна особа завіреним актом передає бухгалтеру
Рахунок	Перед проведення	Постачальники	Покупцеві	Головному бухгалтеру	Проведення розрахунків	Після укладення	Залишається в бухгалтерії для здійснення
Відомість аналітичного обліку	Упродовж місяця	Бухгалтер	-	-	-	-	Залишається в бухгалтерії для аналізу та узагальнення
Реєстр синтетичного обліку	1-5 числа наступного місяця	Бухгалтер	-	-	-	-	Залишається в бухгалтерії

Робочий перелік плану рахунків з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками наведений в табл.2.14. Також хочемо зауважити, що немає чіткого визначення використання субрахунків 631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками» та 685 «Розрахунки з іншими кредиторами», тому це залежить від облікової політики підприємства.

Підсумковий етап облікового процесу це завершальний етап облікового процесу, який можна описати як організовану сукупність операцій з

утворення показників, що відображують результати виробничо-господарської діяльності підприємства за певний період.

Таблиця 2.14

Робочий план рахунків для обліку операцій з постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд»

№ № п/п	Синтетичний рахунок за планом рахунків		Назва субрахунку за порядком			Об'єкт аналітичного обліку
	Шифр	Назва	1-го	2-го	3-го	
1	2	3	4	5	6	7
1	20	Запаси	201-209			Запаси
2	28	Товари				Товари
3	91	Загальновиробничі витрати				Витрати
4	92	Адміністративні витрати				Витрати
5	93	Витрати на збут				Витрати
6	94	Інші витрати				Витрати
7	30	Каса	301			Готівкові кошти
8	31	Поточні рахунки в банках	311	312		Безготівкові кошти
9	63	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	631	632		Постачальники та підрядники

Первинні документи з обліку операцій з постачальниками та підрядниками наведені в додатках А, Б. Схема документального оформлення операцій з постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд» показана на рис.2.10.

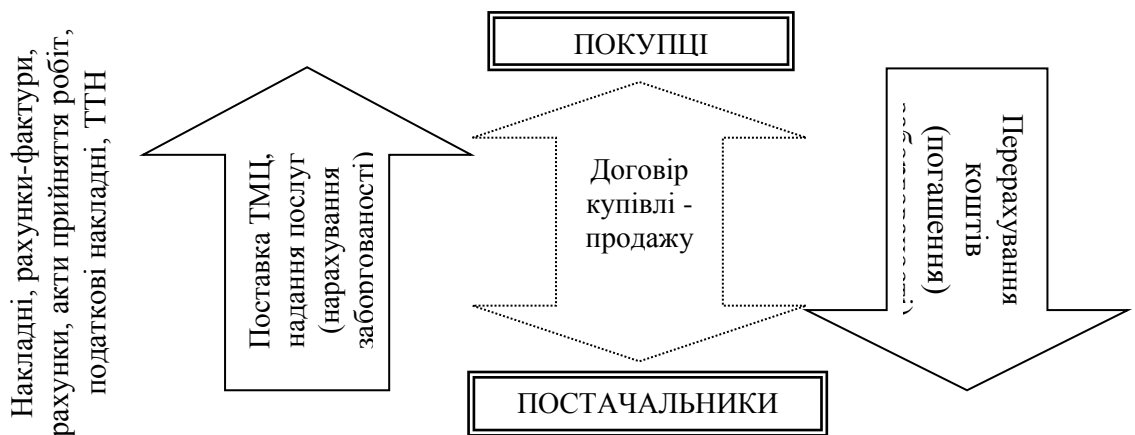

Схема документального оформлення операцій з постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд» показана на рис.2.10.

Таким чином, практика підприємства ТОВ «Інкометрейд» з організації обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками відповідає нормативній базі.

2.3. Актуальний стан синтетичного та аналітичного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві

Методологічні залоги утворення в бухгалтерському обліку ТОВ «Інкометрейд» інформації про розрахунки з постачальниками і підрядниками наведені в НП(С)БО 11 «Зобов'язання» [32]. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві ведеться на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» Характеристика даного рахунку наведена в табл. 2.15.

Таблиця 2.15

Характеристика рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками»

№ рахунка	Призначення рахунка	По дебету відображається	По кредиту відображається	Облікові реєстри
63 «РОЗРАХУНКИ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДПРЯДНИКАМИ»	Для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками за одержані товарно-матеріальні цінності, виконані роботи і надані послуги	Погашення, списання заборгованості тощо	Заборгованість за одержані від постачальників та підрядників товарно-матеріальні цінності, прийняті роботи, послуги	Журнал №3

Рахунок 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» має такі субрахунки:

631 «Розрахунки з вітчизняними постачальниками»;

632 «Розрахунки з іноземними постачальниками» [19, 37].

Аналітичний облік даних розрахунків ведеться окремо за кожним постачальником та підрядником.

У системі реєстрів бухгалтерського обліку розрахунки з постачальниками і підрядниками підприємства ТОВ «Інкометрейд» відображаються в журналі № 3 (розділ I) розробленому на комп'ютері. У Журналі 3 відображаються обороти за кредитом рахунку 63. Записи в цьому

Журнали здійснюються на підставі підсумкових даних відомості 3.3 та первинних документів розроблених на комп'ютері.

В ТОВ «Інкометрейд» проводиться інвентаризація заборгованості перед постачальниками та підрядниками. Вона необхідна для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку перед складанням річної звітності на підприємстві. Порядок проведення інвентаризацій та відображення в обліку виявлених при інвентаризації розходжень регулюється Положенням про інвентаризацію активів і зобов'язань. За результатами інвентаризації спеціально утворена комісія складає протокол із зазначенням у відповідних висновків.

В балансі (Звіті про фінансовий стан) підприємства ТОВ «Інкометрейд» кредитовий залишок по рахунку 63 відображається в III розділі пасиву (ряд. 1615).

При складанні річної фінансової звітності вагому роль відіграють Примітки до неї, в яких обов'язково повинна наводитись інформація про зобов'язання підприємства (рис. 2.11)

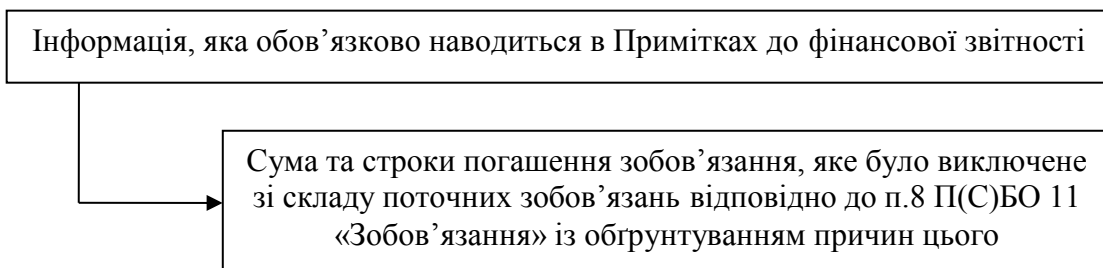

Рис. 2.11 Розкриття інформації про зобов'язання з розрахунків з постачальниками та підрядниками в Примітках до річної фінансової звітності

Таким чином, практика підприємства ТОВ «Інкометрейд» з аналітичного і синтетичного обліку операцій з постачальниками та підрядниками відповідає нормативній базі. Поряд з цим є недоліки у веденні синтетичного обліку розрахунків, а також не налаштований розподіл по постачальникам. Вважаємо, що наведені недоліки потребують подальшого вирішення.

2.4. Напрямки удосконалення обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві

З метою контролю за своєчасним погашенням заборгованості підприємства перед постачальниками та підрядниками, пропонуємо ТОВ «Інкометрейд» вдосконалити аналітичний облік розрахунків з ними впровадженням аналітичного документа, а саме, «Відомості розрахунків з постачальниками (підрядниками)». Даний документ пропонується вести в розрізі кожного постачальника чи підрядника.

Відомість розрахунків з постачальниками (підрядниками) повина містити чітку та правдиву інформацію, а саме:

- конкретну поставку запасів та послуг окремо;
- на яких умовах відбулася певна продаж;
- чи була передплата за поставку;
- фактичний залишок заборгованості за певною поставкою;
- заборгованість за попередні поставки по конкретному контрагенту;
- дату та суму фактичного погашення заборгованості за конкретною поставкою;
- залишок несплаченої та наявності простроченої заборгованості певному постачальнику;
- інші додаткові умови щодо розрахунків з постачальниками та підрядниками.

Розроблений аналітичний документ пропонується вести протягом року, який потім закривається, а залишки переносяться до наступного звітного періоду. Відповідальним за передачу інформації щодо отриманих запасів та послуг для заповнення вищевказаної аналітичної відомості є бухгалтер-матеріаліст. Для вчасного надання первинних документів щодо таких операцій пропонуємо розробити допоміжний документ, в якому буде

міститися відповідна інформація від бухгалтера-матеріаліста, а саме, «Довідку про надходження запасів (послуг) від постачальників (підрядників)». Дану довідку пропонується вести у хронологічному порядку на кожну дату поставки. Документ буде містити всю потрібну інформацію необхідну для ведення відомостей постачання ТМЦ та послуг в повному обсязі.

Таким чином, ведення запропонованих аналітичних документів на підприємстві дозволить поліпшити облік операцій з постачальниками та підрядниками у ТОВ «Інкометрейд» шляхом забезпечення розбірливого контролю своєчасності розрахунків за кожною поставкою запасів (послуг), тим самим дозволить підняти рівень платіжної дисципліни підприємства.

Також підприємству доцільно скласти аналітичну таблицю за видами кредиторської заборгованості перед постачальниками та підрядниками. Пропонуємо її поділяти на прострочену, непрострочену, відстрочену. Прострочену заборгованість доцільно поділяти за термінами прострочення до трьох місяців, від трьох до шести місяців, більше шести місяців (табл.2.16.).

Таблиця 2.16

Запропонований робочий документ Кредиторська заборгованість перед постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд»

Вид заборгованості / Період	Кредиторська заборгованість													
	Всього	у т. ч. за термінами погашення, грн.			з неї прострочена									
		до 3 місяці в	від 3 до 6 місяці в	від 6 до 12 місяці в	термін прострочення			сума , грн.	Причини виникнення	вжиті заходи				
1	2	3	4	5	до 3 місяці в	від 3 до 6 місяці в	від 6 до 12 місяці в				6	7	8	9
Непрострочена	6821	6821	0	0	0	0	0	0	0					
Відстрочена	1200 0	0	10000	2000	0	0	0	0	0					

Також, на нашу думку, деталізація за субрахунками першого порядку до рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» не є

достатньо детальною, оскільки потрібно враховувати терміни погашення заборгованості, а також виконання умов погашення.

Для полегшення ведення бухгалтерського обліку кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками та підрядниками за конкретними договорами ми пропонуємо ввести у План рахунків підприємства ТОВ «Інкометрейд» відповідні субрахунки другого порядку до рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Запропоновані аналітичні субрахунки для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд» показані на рис. 2.12.

Застосування в обліку запропонованих аналітичних субрахунків сприятиме контролю за кредиторською заборгованістю, термінами її сплати, що дасть змогу більш правильно планувати розрахунки з постачальниками та підрядниками в підприємства ТОВ «Інкометрейд».

Також, на нашу думку, необхідно внести корективи щодо відображення кредиторської заборгованості перед постачальниками та підрядниками до фінансової звітності, а саме до Балансу (Звіту про фінансовий стан): під рядком 1615 «Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги» додати рядок 1616 з назвою «у тому числі прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги». Це допомагатиме посиленню інформативності звітності підприємства, що сприяє постачальникам краще розуміти якість майбутніх економічних відносин з ТОВ «Інкометрейд».

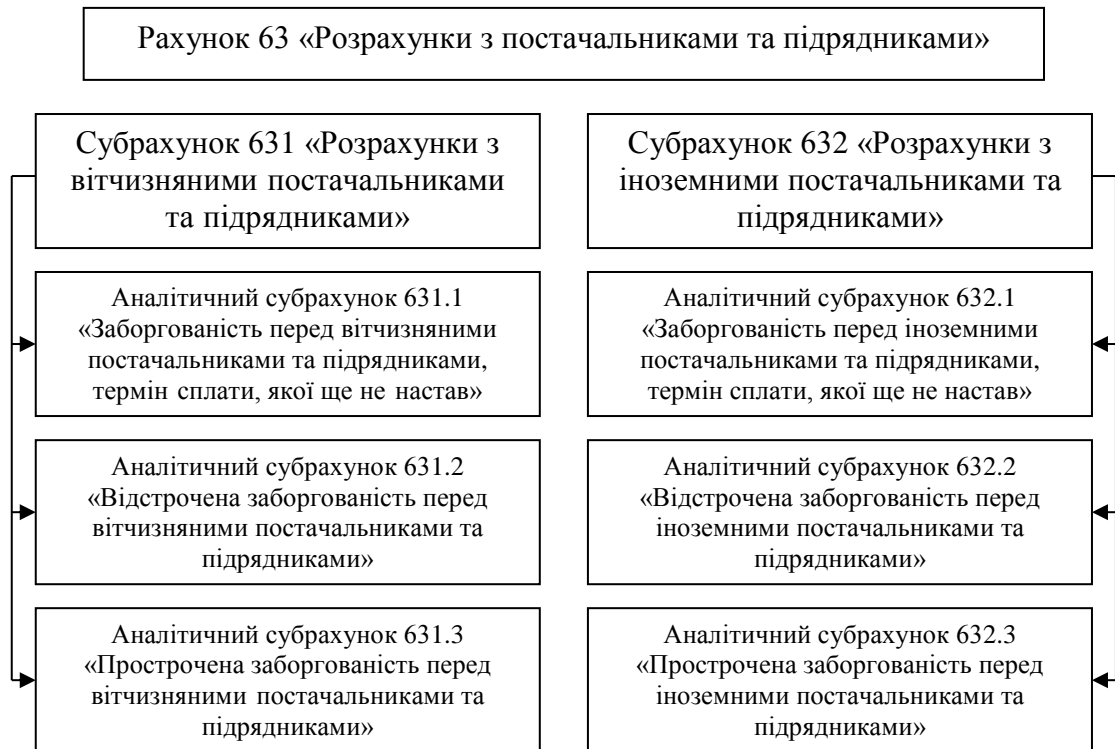

Рис. 2.12 Запропоновані аналітичні субрахунки для обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд»

Наведені вище пропозиції повинні сприяти вдосконаленню методики обліку та внутрішнього контролю кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками та підрядниками та покращенню розрахункової дисципліни в підприємстві «Інкометрейд».

Висновки до другого розділу

За результатами проведеного дослідження організації і методики обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві дали підставу зробити наступні висновки:

1. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «Інкометрейд». Предметом діяльності підприємства є неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами. Для підсумвування інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства було проведено аналіз основних показників його діяльності.

Аналіз показав, що підприємство, завдяки недостатньо кваліфікованій політиці керівництва, забезпечене великим запасом товарів та немалим залишком грошових коштів, які не забезпечують ефективної господарської діяльності ТОВ «Інкометрейд».

2. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється бухгалтерською службою, яка має чіткі визначені обсяги службових обов'язків, права та відповідальності кожного виконавця. Відповідно до своїх службових обов'язків економічним аналізом діяльності підприємства насамперед займаються економісти, але велику роль у проведенні аналітичної роботи відіграють також головний бухгалтер, його заступник та інші працівники облікового апарату підприємства.

3. Згідно ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» підприємство самостійно визначає свою облікову політику, яка оформлена наказом керівника. Згідно затвердженої облікової політики базове підприємство використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. ТОВ «Інкометрейд» в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.3». Важливим елементом облікової політики ТОВ «Інкометрейд» виступає формування підходів щодо обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками та відображення їх у фінансовій звітності підприємства.

4. Керівник підприємства ТОВ «Інкометрейд» несе відповідальність за виконання та відображення господарських операцій які не суперечать чинному законодавству.

5. З метою отримання первинних документів одразу з місць їх формування (створення) на підприємстві наказом керівника встановлено графік документообігу, який регулює порядок і строки складання, подання в бухгалтерію документів, а також призначаються відповідальні особи за дотримання встановленого порядку і строків.

6. У ТОВ «Інкометрейд», як і у будь-якому господарстві обліковий процес щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками як технологічна сукупність складається з трьох етапів: первинного, поточного та підсумкового. На кожному етапі основні об'єкти організації облікового процесу такі: облікові номенклатури; носії облікових номенклатур; рух носіїв; технологія облікового процесу забезпечення останнього. Практика підприємства ТОВ «Інкометрейд» з організації обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками відповідає нормативній базі.

7. В ТОВ «Інкометрейд» методологічні засади ведення та формування бухгалтерського обліку інформації про розрахунки з постачальниками і підрядниками наведені в НП(С)БО 11 «Зобов'язання». Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві ведеться на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Аналітичний облік ведеться окремо за кожним постачальником та підрядником в розрізі кожного документа (рахунку) на сплату.

8. Для усунення фактів виникнення простроченої кредиторської заборгованості та результативного контролю за своєчасним погашенням заборгованості підприємства перед постачальниками (підрядниками) ТОВ «Інкометрейд» запропоновані аналітичні документи, які дозволять удосконалити облік операцій з постачальниками та підрядниками на підприємстві шляхом забезпечення чіткого контролю своєчасності розрахунків за кожною поставкою товарно-матеріальних цінностей (послуг), тим самим дозволить підвищити рівень платіжної дисципліни підприємства.

9. Також було запропоновано ТОВ «Інкометрейд» ввести у План рахунків підприємства відповідні субрахунки другого порядку до рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» та внести корективи щодо відображення кредиторської заборгованості перед постачальниками та підрядниками до фінансової звітності, а саме до Балансу (Звіту про фінансовий стан): під рядком 1615 «Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги» додати рядок 1616 з назвою «у тому числі

прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги». Це сприятиме посиленню інформативності звітності підприємства, що допоможе постачальникам краще розуміти якість майбутніх економічних відносин з даним суб'єктом господарювання.

10. Наведені вище пропозиції повинні сприяти вдосконаленню методики обліку та внутрішнього контролю кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками та підрядниками та покращенню розрахункової дисципліни в підприємстві «Інкометрейд».

РОЗДІЛ 3. АНАЛІЗ РОЗРАХУНКІВ З ПОСТАЧАЛЬНИКМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ ПІДПРИЄМСТВА ТА НАПРЯМИ ЙОГО УДОСКОНАЛЕННЯ

3.1. Методика аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві

Проаналізуємо склад і структуру поточних зобов'язань підприємства ТОВ «Інкометрейд», і зокрема поточної кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками і підрядниками. Аналіз динаміки поточних зобов'язань підприємства ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр. наведено в табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Динаміка поточних зобов'язань підприємства ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр., тис. грн.

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Абсолютне відхилення, (+,-)		Темп приросту, %	
						2021/2019	2021/2020	2021/2019	2021/2020
Короткострокові кредити	1500	0	0	2901	2850	2850	-51	100,00	-1,76
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	13925	15975	17941	17015	17541	-400	526	-2,23	3,09
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1191	1846	1399	1573	1618	219	45	15,65	2,86
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	340	258	252	245	458	206	213	81,75	86,94
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	798	563	541	431	957	416	526	76,89	122,04
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	73	60	76	115	113	37	-2	48,68	-1,74
Інші поточні зобов'язання	349	302	322	375	456	134	81	41,61	21,60
Всього поточні зобов'язання	18176	19004	20531	22655	23993	3462	1338	16,86	5,91

Сума поточних зобов'язань ТОВ «Інкометрейд» в 2021 році порівняно з 2020 роком збільшилась на 1338 тис.грн. (5,91%) і склала 23993 тис. грн. У

2021 році відбулось збільшення кредиторської заборгованості за розрахунками з оплати праці на 526 тис. грн. (122,04%) та зі страхування на 213 тис. грн. (86,94%). Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з постачальникам та підрядникам за товари, роботи, послуги зростає в 2021 році порівняно з 2020 роком на 526 тис. грн. (3,09%).

За для більш детальної оцінки ведення аналітичної роботи на підприємстві, вважаємо за доцільне розглянути структуру поточних зобов'язань підприємства ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр. (табл. 3.2).

Таблиця 3.2

Структура поточних зобов'язань ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021рр., %

Показники	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, 2021/2017	
						(+,-)	у %/
Короткострокові кредити	8,25	0,00	0,00	12,81	11,88	3,63	144,00
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	76,62	84,06	87,38	75,1	73,11	-3,51	95,42
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	6,55	9,71	6,81	6,94	6,74	0,19	102,90
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	1,87	1,36	1,23	1,08	1,91	0,04	102,14
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з оплати праці	4,39	2,96	2,64	1,9	3,99	-0,4	90,89
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками	0,4	0,32	0,37	0,51	0,47	0,07	117,50
Інші поточні зобов'язання	1,92	1,59	1,57	1,66	1,90	-1,59	98,96
Всього поточні зобов'язання	100,00	100,00	100,00	100,00	100,00	x	x

Отже, як бачимо з табл. 3.2, найбільшу питому вагу в загальній структурі поточних зобов'язань підприємства в 2021 році займала кредиторська заборгованість постачальникам та підрядникам за товари, роботи, послуги – 73,11%, що менше проти 2019 року на 14,27% та проти 2020 року на 1,99%. Вважаємо доцільним побудувати діаграму структури поточних зобов'язань підприємства ТОВ «Інкометрейд» за 2021 рік (рис. 3.1).

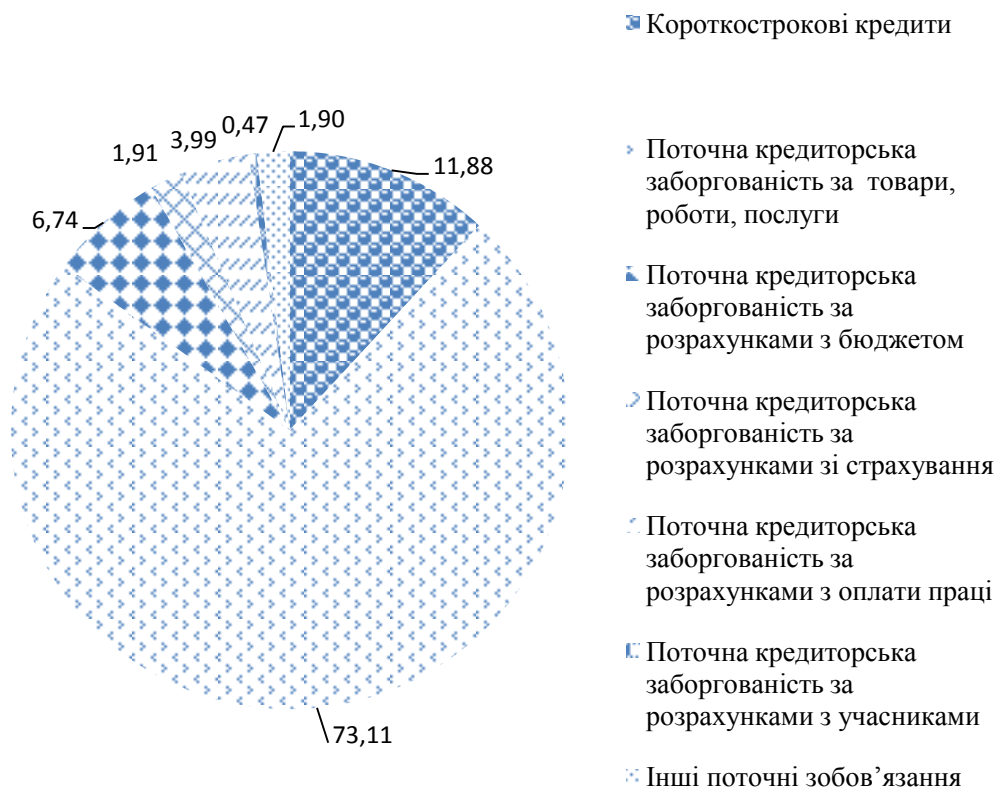

Рис. 3.1. Діаграма структури поточних зобов'язань підприємства ТОВ «Інкомтрейд» за 2021 рік, %

Отже, ми чітко бачимо, що найбільша частка поточних зобов'язань в 2021 році залишається за кредиторською заборгованістю розрахунку за отримані товари роботи, послуги, а найменша частка також є незмінною – це поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з учасниками. Наявність великої кредиторської заборгованості постачальникам та підрядникам за товари, роботи, послуги на підприємстві ТОВ «Інкомтрейд» свідчить про те, що підприємство свої фінансові труднощі перекладає перш за все на своїх постачальників.

Важливим етапом аналізу розрахунків з кредиторської заборгованості постачальникам та підрядникам є розрахунок показників їх оборотності, які наведені в табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Показники оборотності кредиторської заборгованості постачальникам та підрядникам за товари, роботи, послуги підприємства ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр.

Показник	2017 рік	2018 рік	2019 рік	2020 рік	2021 рік	Відхилення, 2021/2017	
						+/-	у %
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	4,474	3,743	2,970	2,653	2,789	-1,685	62,33
Період обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги	82	98	123	138	131	49	159,75

Так, у 2021 році порівняно з 2017 роком у ТОВ «Інкометрейд» оборотність кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги суттєво зменшилась, що означає – зростання покупок підприємства у кредит. Термін оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги підприємства порівняно з 2021 року з 2017 роком загалом збільшився на 49 днів, але в порівнянні 2021 року з попереднім зменшився на 7 днів, що є позитивною тенденцією.

Отже, підсумовуючи, можна сказати, що показники оборотності кредиторської заборгованості перед постачальниками та підрядниками ТОВ «Інкометрейд» у 2021 році стали гірше, проте підприємство має можливість їх покращити.

Таким чином, результати проведеного дослідження свідчать про необхідність вдосконалення методичного підходу до аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками як інструменту покращення фінансового стану ТОВ «Інкометрейд».

3.2. Напрями удосконалення аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві

Для удосконалення аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Інкометрейд» необхідно використовувати сучасні комп'ютерні технології. В роботі для вирішення завдань аналізу кредиторської заборгованості постачальникам та підрядникам підприємства за товари, роботи, послуги ми скористалися можливостями програми Excel - додатка з пакета MS Office.

Також пропонуємо ТОВ «Інкометрейд» для вдосконалення аналізу скористатися підсистемою «Управління відносинами з постачальниками та підрядниками», яка дозволить автоматизувати завдання аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками (рис. 3.2).

Підприємства вимагають таку систему управління відносинами з, постачальниками та підрядниками що дозволить накопичувати і аналізувати різну інформацію про них, відслідковувати всі стадії ділових відносин з постачальниками та підрядниками, аналізувати доходи і прибутки по кожному контрагенту, регіону, ринку і групі товарів.

Дана підсистема дасть можливість ТОВ «Інкометрейд» в оперативному режимі відстежити надходження товарів по замовленнях постачальникам. З її допомогою менеджеру значно простіше приймати рішення щодо подальших кроків у взаєминах з клієнтами. Програма може класифікувати постачальників відповідно до ступеня їх важливості (АВС-класифікація) і статусу (потенційний, разовий, постійний) і дозволить зробити вибір оптимального постачальника відповідно до заданих користувачем параметрів та історії взаємин з постачальниками. Система допоможе створити календарний план закупівель, автоматично оформляє замовлення постачальникам.

Ця програма включає в себе гнучку систему звітності, яка дозволяє швидко аналізувати і постійно контролювати практично всі аспекти

діяльності компанії. Серед основних можливостей системи: лінійні, ієрархічні та крос-звіти; підтримка групування; розшифровка окремих елементів звіту (реквізитів).

Рис. 3.2. Запропонована підсистема «Управління відносинами з постачальниками та підрядниками»

Інформацію можна отримати з необхідною деталізацією. Користувач може самостійно встановлювати (налаштовувати) рівень деталізації, параметри групування та критерії відбору даних у звітах відповідно до необхідних завдань. Такі індивідуальні налаштування (по суті - власні звіти, створені користувачем) можна зберегти для подальшого використання.

Одним із таких звітів є Рапорт керівнику. Рапорт керівнику дозволяє організувати регулярне доведення до управлінського персоналу інформації про поточний стан розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві. Одноразово налаштований даний звіт може відповідно до заданого розкладу автоматично надсилатися на вказану електронну пошту. Звіт містить різноманітну інформацію про розрахунки з постачальниками і

підрядниками підприємства в зручній формі для керівника. У звіті також представлено оперативний аналіз даних про різні показники діяльності підприємства. Перелік показників може бути налаштований індивідуально для кожного з керівників підрозділів підприємства.

У звіті налаштовано також графічне представлення даних: наприклад, графіки порівняння фактичних та планових або минулих періодів показників розрахунків з постачальниками та підрядниками. Тому впровадження інформаційних технологій для вдосконалення аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками компанії є надзвичайно важливим для стабільної роботи ТОВ «Інкометрейд».

Удосконалення аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками в ТОВ «Інкометрейд» сприяє достовірності даних розрахункових операцій. Аналітичний супровід стану розрахунків з постачальниками та підрядниками повинен бути організований таким чином, щоб достатньою мірою відображати та характеризувати всю господарську діяльність з достатньою конкретизацією, саме це визначає подальший напрям досліджень аналітичного забезпечення управління розрахунками з постачальниками та підрядників на підприємстві ТОВ «Інкометрейд».

Висновки до третього розділу

Результати проведеного дослідження аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві дали підставу зробити наступні висновки:

1. В роботі було проведено аналіз складу і структури зобов'язань ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр., який показав, що кредиторська заборгованість за розрахунками з постачальникам та підрядникам за товари, роботи, послуги зростає. Тому показники оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги постачальникам та підрядникам

підприємства у 2021 році порівняно з 2017 роком погіршилися. Але рівень розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства ТОВ «Інкометрейд» за 2021 рік можна охарактеризувати як задовільний. Проте результати проведеного дослідження свідчать про необхідність удосконалення методичного підходу до аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками як інструменту покращення фінансового стану підприємства ТОВ «Інкометрейд».

2. Для удосконалення аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Інкометрейд» необхідно використовувати сучасні комп'ютерні технології. В роботі для вирішення завдань аналізу кредиторської заборгованості постачальникам та підрядникам підприємства за товари, роботи, послуги ми скористалися можливостями програми Excel - додатка з пакета MS Office.

3. Також ми пропонуємо ТОВ «Інкометрейд» для вдосконалення аналізу скористатися підсистемою «Управління відносинами з покупцями і постачальниками», яка дозволить автоматизувати завдання аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками. Удосконалення аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками в ТОВ «Інкометрейд» сприяє достовірності даних розрахункових операцій. Аналітичний супровід стану розрахунків з постачальниками та підрядниками повинен бути організований таким чином, щоб достатньою мірою відображати та характеризувати всю господарську діяльність з достатньою конкретизацією, саме це визначає подальший напрям досліджень аналітичного забезпечення управління розрахунками з постачальниками та підрядників на підприємстві ТОВ «Інкометрейд».

ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ

Результати проведеного дослідження теоретичних, методичних і практичних положень щодо удосконалення обліково-аналітичного забезпечення розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві дали підставу зробити наступні висновки:

1. Розрахунки з постачальниками і замовниками – це взаємні розрахунки підприємств за товарно-матеріальні цінності, виконані роботи, надані послуги. Однак у процесі господарської діяльності підприємство не завжди здійснює розрахунки з постачальниками та замовниками одночасно з вибуттям грошових коштів, виконанням робіт, наданням послуг, в результаті чого виникає кредиторська заборгованість.

2. Базою практичної реалізації теоретичних основ моделювання аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства на побудові організаційно-інформаційної моделі, яка є одним із прийомів формалізації аналітичного процесу в управлінні діяльністю підприємства. Цей аналіз повинен сприяти отриманню суб'єктом управління необхідної інформації щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства з метою оцінки доречності, правомірності та ефективності здійснення відповідних фінансово-господарських операцій, виходячи з характеру економічних ситуацій, що обумовлюють необхідність прийняття тих чи інших управлінських рішень.

3. Для раціональної організації бухгалтерського обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства необхідно дотримуватись вимог всіх чинних нормативно-правових актів та розробляти власну облікову політику підприємства, яка б не суперечила чинному законодавству, враховувала специфіку діяльності конкретного підприємства та адаптацію вітчизняного обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками до міжнародних стандартів. Під час опрацювання спеціальної літератури було знайдено достатньо матеріалів для дослідження обліку і

аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства. Практика використання нормативно-правової бази обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства засвідчила наявність багатьох недостатньо вивчених та неузгоджених питань. На сьогоднішній день удосконалюються питання обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства. Проте чи не найголовнішим недоліком законодавства України є висока частота його змін і доповнень. Хоча певною мірою це свідчить про постійний процес його вдосконалення, а разом з тим локальне оновлення нормативних документів ускладнює їх практичне застосування, оскільки потрібен додатковий час для їх розробки, вивчення та апробації на практиці. Тому існує об'єктивна необхідність подальшого поглиблення теоретичних досліджень і методичних розробок, спрямованих на вдосконалення обліку та аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками підприємства.

4. Об'єктом дослідження в роботі обрано ТОВ «Інкометрейд». Предметом діяльності підприємства є неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами. Для узагальнення інформації про фінансово-господарську діяльність підприємства було проведено аналіз основних показників його діяльності. Проведений аналіз динаміки майна та капіталу ТОВ «Інкометрейд» показав, що підприємство, завдяки нерорекній політиці керівництва, має достатній запас товарів та великий залишок грошових коштів, які не забезпечують ефективність його діяльності. Наявність цих залишків пояснюється накопиченням коштів для будівництва модульних складів. Аналіз показників фінансово-господарської діяльності ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр. показав, що при зменшенні чистого доходу (виручки) від реалізації товарів з 57615 тис. грн. в 2017 році до 48189 тис. грн. в 2021 році показник «чистий прибуток» навпаки збільшується, це свідчить про збільшення ефективності управління витратами підприємства. Важливою характеристикою діяльності підприємства є аналіз показників його фінансового стану, який свідчить про

достатню забезпеченість підприємства власним капіталом та фінансову залежність від зовнішніх джерел фінансування. Рівень ділової активності ТОВ «Інкометрейд» можна охарактеризувати як незадовільний. Аналіз основних показників рентабельності ТОВ «Інкометрейд» свідчить про зменшення ефективності діяльності підприємства.

5. Ведення бухгалтерського обліку на підприємстві здійснюється бухгалтерією, на підприємстві чітко визначено обсяг службових обов'язків, права і відповідальність кожного виконавця. Відповідно до своїх службових обов'язків економічним аналізом діяльності підприємства насамперед займаються економісти, але велику роль у проведенні аналітичної роботи відіграють також головний бухгалтер, його заступник та інші працівники облікового апарату підприємства.

6. Згідно ст. 8 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність» підприємство самостійно визначає свою облікову політику, яка оформлена наказом керівника. Згідно затвердженої облікової політики базове підприємство використовує автоматизовану форму бухгалтерського обліку, тобто всі дані первинних документів накопичуються і реєструються в зведених відомостях, розроблених на комп'ютері. ТОВ «Інкометрейд» в досліджуваному періоді використовувало програму «1С: Бухгалтерія 8.3». Важливим елементом облікової політики ТОВ «Інкометрейд» виступає формування підходів щодо обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками та відображення їх у фінансовій звітності підприємства.

7. Керівник підприємства ТОВ «Інкометрейд» несе відповідальність за організацію робіт на підприємстві таким чином, щоб всі господарські операції, які відбуваються в межах комерційної, фінансово-господарської діяльності підприємства, були задокументовані. Для отримання документів з місць їх формування вчасно на підприємстві наказом керівника встановлено графік документообігу, яким регулюється порядок і строки складання, подання в бухгалтерію документів, а також призначаються конкретні виконавці, відповідальні за дотримання встановленого порядку і строків. У

ТОВ «Інкометрейд», як і у будь-якому господарстві обліковий процес щодо розрахунків з постачальниками і підрядниками як технологічна сукупність складається з трьох етапів: первинного, поточного та підсумкового. На кожному етапі основні об'єкти організації облікового процесу такі: облікові номенклатури; носії облікових номенклатур; рух носіїв; технологія облікового процесу забезпечення останнього. Практика підприємства ТОВ «Інкометрейд» з організації обліку розрахунків з постачальниками і підрядниками відповідає нормативній базі.

8. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку ТОВ «Інкометрейд» інформації про розрахунки з постачальниками і підрядниками наведені в НП(С)БО 11 «Зобов'язання». Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками на підприємстві ведеться на рахунку 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками». Аналітичний облік ведеться окремо за кожним постачальником та підрядником в розрізі кожного документа (рахунку) на сплату. У системі реєстрів бухгалтерського обліку розрахунки з постачальниками і підрядниками підприємства ТОВ «Інкометрейд» відображаються в журналі № 3 (розділ I) розробленому на комп'ютері. У Журналі 3 відображаються обороти за кредитом рахунку 63. Записи в цьому Журналі здійснюються на підставі підсумкових даних відомості 3.3 та первинних документів розроблених на комп'ютері. В балансі (Звіті про фінансовий стан) підприємства ТОВ «Інкометрейд» кредитовий залишок по рахунку 63 відображається в III розділі пасиву (ряд. 1615). Практика підприємства ТОВ «Інкометрейд» з аналітичного і синтетичного обліку операцій з постачальниками та підрядниками відповідає нормативній базі.

9. З метою усунення фактів виникнення простроченої кредиторської заборгованості та ефективного контролю за своєчасним погашенням заборгованості підприємства перед постачальниками (підрядниками) ТОВ «Інкометрейд» запропоновані аналітичні документи, які дозволить удосконалити облік операцій з постачальниками та підрядниками на

підприємстві шляхом забезпечення чіткого контролю своєчасності розрахунків за кожною поставкою товарно-матеріальних цінностей (послуг), тим самим дозволить підвищити рівень платіжної дисципліни підприємства. ТОВ «Інкометрейд» запропоновано також ввести у План рахунків підприємства відповідні субрахунки другого порядку до рахунка 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками» та внести корективи щодо відображення кредиторської заборгованості перед постачальниками та підрядниками до фінансової звітності, а саме до Балансу (Звіту про фінансовий стан): під рядком 1615 «Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги» додати рядок 1616 з назвою «у тому числі прострочена кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги». Це сприятиме посиленню інформативності звітності підприємства, що допоможе постачальникам краще розуміти якість майбутніх економічних відносин з даним суб'єктом господарювання. Наведені вище пропозиції повинні сприяти вдосконаленню методики обліку та внутрішнього контролю кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками та підрядниками та покращенню розрахункової дисципліни в підприємстві «Інкометрейд».

10. В роботі було проведено аналіз складу і структури зобов'язань ТОВ «Інкометрейд» за 2017-2021 рр., який показав, що кредиторська заборгованість за розрахунками з постачальникам та підрядникам за товари, роботи, послуги зросла в 2021 році порівняно з 2020 роком на 526 тис. грн. (3,09%). Вона займала найбільшу питому вагу в загальній структурі поточних зобов'язань підприємства в 2021 році – 73,11%, що менше проти 2019 року на 14,27% та проти 2020 року на 1,99%. Наявність великої кредиторської заборгованості постачальникам та підрядникам за товари, роботи, послуги на підприємстві ТОВ «Інкометрейд» свідчить про те, що підприємство свої фінансові труднощі перекладає перш за все на своїх постачальників. Але показники оборотності кредиторської заборгованості за товари, роботи, послуги постачальникам та підрядникам підприємства у 2021 році

покращились. Рівень розрахунків з постачальниками та підрядниками підприємства ТОВ «Інкометрейд» за 2021 рік можна охарактеризувати як задовільний. Сповільнення оборотності потребує додаткового вкладення засобів, але воно може спричинити погіршення фінансового стану підприємства. Таким чином, результати проведеного дослідження свідчать про необхідність удосконалення методичного підходу до аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками як інструменту покращення фінансового стану підприємства ТОВ «Інкометрейд».

11. Для удосконалення аналізу розрахунків з постачальниками і підрядниками ТОВ «Інкометрейд» необхідно використовувати сучасні комп'ютерні технології. В роботі для вирішення завдань аналізу кредиторської заборгованості постачальникам та підрядникам підприємства за товари, роботи, послуги ми скористалися можливостями програми Excel - додатка з пакета MS Office. Також ми пропонуємо ТОВ «Інкометрейд» для вдосконалення аналізу скористатися підсистемою «Управління відносинами з покупцями і постачальниками», яка дозволить автоматизувати завдання аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками. Удосконалення організації та методики аналізу розрахунків з постачальниками та підрядниками в ТОВ «Інкометрейд» має важливе значення, оскільки сприяє упорядкуванню інформації, прозорості та достовірності даних із розрахункових операцій. Аналітичне забезпечення стану розрахунків з постачальниками та підрядниками має бути організоване таким чином, щоб достатньою мірою відображати і характеризувати всю господарську діяльність з достатньою конкретизацією, саме це зумовлює подальший напрям досліджень аналітичного забезпечення управління розрахунками з постачальниками та підрядниками на підприємстві ТОВ «Інкометрейд».

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Азрилиян А.Н. Большой бухгалтерский словарь. М.: Институт новой экономики. 2009. 574 с.
2. Акімова Н.С., Говоруха О.О., Кирильєвами Л.О., Євлаш Т.О. Бухгалтерський облік: навчальний посібник. Х. : ХДУХТ, 2019. 182 с.
3. Андрєєва Г. І. Економічний аналіз : навч.-метод. посібник. Київ : Знання, 2017. 263 с.
4. Атамас П.Й. Фінансовий облік: практикум. Навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури. 2019. 444 с.
5. Бондаренко О.М., Гудима В.Ю. Облік розрахунків з постачальниками і підрядниками. Економіка. Фінанси. Право. 2018. № 4. С. 26-29.
6. Булкот Г.В., Іванова Л.С. Особливості обліку та аналізу кредиторської заборгованості за розрахунками з постачальниками та підрядниками на підприємствах, установах, організаціях України. Економіка. Фінанси. Право. 2020. № 4. С. 30-35.
7. Бусел В.Т. Великий тлумачний словник сучасної української мови. К.; Ірпінь: ВТФ «Перун». 2004. 1440 с.
8. Бухгалтерский учет: Учебник / П.С. Безруких, В.Б. Ивашкевич, Н.П. Кондраков и др. под ред. П.С. Безруких. 3-е изд. перераб. и доп. М.: Бух.учет. 2010. 624 с.
9. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит: навч. посібник. [Є.М. Романів, С.В. Приймак, С.М. Гончарук та інші]. Львів : ЛНУім. Івана Франка. 2017. 772 с.
10. Бухгалтерський фінансовий облік: підручн. (для студ. вищ. навч. закл.) / за ред. Ф.Ф. Бутинець. Житомир: ПП «Рута». 2009. 756 с.
11. Вишневська О.М., Козаченко Л.А., Костирко А.Г. Економічний аналіз : курс лекцій для здобувачів початкового (короткий цикл) рівня вищої освіти ОПП «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і

оподаткування» денної форми здобуття вищої освіти. Миколаїв : МНАУ, 2022. 85 с.

12. Гнатенко Є.П., Волошина В.В. Аналіз співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості підприємства. Науковий вісник МНУ ім. В.О. Сухомлинського. 2019. №1 (4). С. 38-42

13. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>.

14. Григорова З.В., Андросюк Л.А. Основи бухгалтерського обліку. К.: НТУУ «КПІ». 2012. 165 с.

15. Демченко Я.М. Прохорова В.М. Шляхи вдосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. Сер.: Бухгалтерський облік, контроль і аналіз. 2019. № 1. С. 96-108.

16. Економічна енциклопедія: у трьох томах / редкол.: С.В. Мочерний (відп. ред.) та ін. К.: Видавничий центр «Академія». 2002. Т. 3. 952 с.

17. Єршова Н.Ю., Портна О.В. Аналіз господарської діяльності: теорія та практикум. Львів. Магнолія, 2019. 345 с.

18. Іванчук Н.В. Звітність підприємств: навчальний посібник. Острого: Видавництво Національного університету «Острозька академія». 2021р. 208 с.

19. Інструкція з використання Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань та господарських операцій підприємств та організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 30.10.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

20. Інструкція про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті користувачів платіжних послуг: затв. Постановою Правління Національного банку України від 29.07.2022 р. № 163. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws>

21. Конституція України від 28.06.1996 р. №254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
22. Кусик Н.Л., Шатковська М.С. Управління кредиторською заборгованістю підприємства: обліково-аналітичний аспект. Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління. 2019. Т. 18, вип. 2. С. 105-119.
23. Лень В.С., Гливенко В.В. Бухгалтерський облік в Україні основи та практика: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2018. 576 с.
24. Макаренко А.П., Меліхова Т.О., Подмешальська Ю.В., Чакалова Н.С. Бухгалтерський облік: навч. метод. посібник. Запоріжжя: ЗДІА, 2018 р. 602 с.
25. Матюха В.І., Мисака Г.В. Актуальні проблеми обліку розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками. Молодий вчений. 2018. № 1(53). С. 930–932.
26. Мірошник Ю.Д. Обліково-аналітичне забезпечення управління економічною стійкістю підприємств Збірник тез VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Облік, аудит, оподаткування та звітність у системі забезпечення економічної стійкості підприємств» 2022. с. 150
27. Мірошник Ю.Д. Управління фінансово-економічною безпекою підприємств Збірник тез XIII Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Забезпечення сталого розвитку аграрного сектору економіки: проблеми, пріоритети, перспективи» 2022. с. 27
28. Методичні рекомендації з аналізу і оцінки фінансового стану підприємств: затв. Центральною спілкою споживчих товариств України від 28.07.2006р. № 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
29. Методичні рекомендації про застосування реєстрів бухгалтерського обліку: затв. наказом Міністерства фінансів України від 29.12.2000 р. № 356. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

30. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності : затв. наказом Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

31. Методичні рекомендації щодо облікової політики підприємства: затв. наказом Міністерства фінансів України від 27.06.2013 р. № 635. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

32. Міжнародний стандарт фінансової звітності 13 «Оцінка справедливої вартості»: міжнародний документ від 01.01.2013 р. № 929_068. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

33. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

34. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: затв. наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>

35. Непочатенко О. О. Теорія економічного аналізу : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2020. 272 с.

36. Оляднічук Н.В. Удосконалення обліку та аудиту розрахунків із постачальниками та підрядниками. Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. 2021. № 47. С. 86–92.

37. Пантелеєв В.П., Сніжко О.О. Словник бухгалтера та аудитора. К.: ДП «Інформ.-аналіт. Агентство». 2009. 239 с.

38. Парашутин Н.В., Козлова Е.П. Курс бухгалтерского учета. М.: Финансы. 2007. 424 с.

39. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: затв. наказом Міністерства фінансів України від 09.12.2011 р. № 1591. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

40. Побережець О.В., Кравченко В.І. Удосконалення обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками. Вісник ОНУ імені І.І. Мечникова, 2017. Т. 22. Вип. 4(57). С. 138–141.
41. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
42. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: затв. Постановою Правління Національного банку України від 29.12.2017 р. №148. URL: <http://zakon.rada.gov.ua>
43. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: затв. наказом Міністерства фінансів України від 24.05.1995 р. №88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
44. Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань: затв. наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
45. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>
46. Сухарський В.С. Економічний словник-довідник. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан. 2002. 328 с.
47. Тарасова О.В., Курдасова Н.О. Питання організації обліку розрахунків підприємства з постачальниками і підрядниками. Науково-виробничий журнал «Бізнес-навігатор». 2020. №3(59). С. 158-161
48. Тютюнник Ю.М., Дорогань-Писаренко Л.О., Тютюнник С.В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Полтава: Видавництво ПП «Астроя», 2020. 434 с.
49. Фінансовий облік 1 (у схемах і таблицях) Частина 1 : навч. посіб. за заг. ред. М.Т. Теловатої. К: Інтердрук, 2019. 217 с.
50. Цивільний кодекс України від 16.04.2003 р. № 435-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

51. Чацкіс Е.Д., Лысюк А.Н., Михайлова Т.П. Бухгалтерский учет активов, капитала, обязательств и хозяйственных операций: Учеб. пособие. Донецк: ДонГУЭТ. 2006. 301с.

52. Шубіна С. В., Перебійніс В.Л. Теоретико-методичні підходи обліку та аудиту розрахунків з постачальниками та підрядниками. Міжнародний науковий журнал «Інтернаука». 2020. № 19(2). С. 54-58.

ДОДАТКИ

Постачальник: ПрАТ «Оболонь»

П/р UA243052990000064001060003571, у банку АТ КБ "Приватбанк", МФО 305299,

м. Чернігів, вул. Тараса Шевченка, б.68 код за ЄДРПОУ 34648722, ПІН 346487224687

Покупець: ТОВ «Інкометрейд»**Платник:** той же

Договір: Договір поставки №11/02 від 11 лютого 2021 року.

Видаткова накладна №241

від «16» грудня 2021 р.

Найменування	Од-ця	Кількість	Ціна без ПДВ	Сума
1.Вода «Оболонська» 2л	шт	1200	14,75	17700,00
			ПДВ:	3540,00
			Всього:	21240,00

Всього найменувань 1, на суму 21 240,00 грн.

Двадцять одна тисяча двісті сорок грн. 00 коп

у т.ч. ПДВ: Три тисячі п'ятсот сорок гривень 00 копійок

Від постачальника*

Губанов

Директор Губанов О.І.

* Відповідальний за здійснення господарської операції і правильність оформлення

Отримав(ла)

Степаненко

Комірник Степаненко І.Н.

За довіреністю

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ТОВ «Інкометрейд»

Г. М. Ленець
(ініціали і прізвище)

Ленець
(підпис)

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ТОВ «Великі бобри»

В. І. Вовк
(ініціали і прізвище)

Вовк
(підпис)

м. Київ

Акт наданих послуг № 10/12-1

Ми, що підписалися нижче, представник Замовника — Товариства з обмеженою відповідальністю «Інкометрейд» — в особі директора Ленець Г.М., з однієї сторони, та представник Виконавця — Товариства з обмеженою відповідальністю «Великі бобри» — в особі директора Вовк В.І., з другої сторони, склали цей акт про те, що за договором від 01.10.2018 № 26 Виконавець надав такі послуги:

з/п	Вид послуг	Кількість	Одиниця виміру	Ціна без ПДВ, грн	Сума без ПДВ, грн
1	Організація просування товарів (за грудень 2022 року)	1	шт.	850,00	850,00
	-	-	-	Разом	850,00
	-	-	-	Сума ПДВ	141,67
	-	-	-	Разом із ПДВ	991,67

Загальна вартість послуг становить без ПДВ вісімсот п'ятдесят гривень 00 копійок, ПДВ — сто сорок одина гривень 67 копійок, загальна вартість послуг із ПДВ — дев'ятсот дев'яносто одна гривня 67 копійок.

Замовник не має претензій до Виконавця щодо наданих послуг.

Від Замовника
Директор
Г. М. Ленець
(ініціали і прізвище)
ТОВ «Інкометрейд»
код за ЄДРПОУ 41093648,
ПН 41093648221
р/р 25669586001 в КБ
ПриватБанк м. Київ

Ленець
(підпис)

Від Виконавця
Директор
В. І. Вовк
(ініціали і прізвище)
ТОВ «Великі бобри»
код за ЄДРПОУ 45612345,
ПН 456123453943,
р/р 254895863247 в
«Ощадбанку» м. Київ

Вовк
(підпис)